

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
For liberation of Lithuania!

Leidžia Kanados Lietuvių
Published by the Lithuanian League

Authorized as
second class mail, Post Office Depart.

ADRESA S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.

Nr. 41 (251) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1957 m. SPALIO-OCTOBER 16 d.

PRICE 15 ct. XVII

KARALIENĖS ELZBIETOS ANTROSIOS VIZITAS
AMERIKOS KONTINENTE

Pirmą kartą istorijoje karalienė atidarė Kanados parlamentą

Anglijos karalienės Elzbieta II vizitas Kanadai ir Jungtinių Amerikos Valstybėms yra svarbiausias politinis savaitės įvykis, kuriam visas pasaulis atkreipia dėmesį.

Karalienė Elzbieta į Kanadą atvyko spalio 12 d. dideliu ir puikiu karališku lėktuvu, kuris, respektuojant orumą, nusiėjo Ottawoje dviem minutėms anksčiau nustatyto laiko.

**KARALIENĖ PASITIKO
KANADOS VYRIAUSYBĖ
IR MINIOS ŽMONIŲ,**

kurios buvo apstojusios visas pakeles, kur tikta karalienė su vyru princu Pilypu, važiuo. Nors laiko karališkoji pora turėjo mažą, bet princui buvo iškombinuotas laikas pamedžio ti ir jam leista nušauti tiek ančių. Kiek leidžiama kiekvienam atskiram Kanados piliečiui. Jis nušovė tiek, kiek tikta įs tatyvas leidžia.

Spalio 14 d. karalienė Elzbieta atidarė naujai išrinktąjį Federalinį Kanados parlamentą. Šis faktas yra laikomas, kaip

**ISTORINIS ĮVYKIS
KANADOS GYVENIME,**

tai yra pirmas atsitikimas istorijoje, kad karalienė atidarė Kanados parlamentą.

Kaip paprastai, parlamento atidarymas yra atliekamas specialiomis ceremonijomis. Ši karta tos ceremonijos tuo skyrėsi nuo eilinių atidarymo ceremonijų, kad dalyvaujant karalienei, į ceremonijas buvo įjungta Pirmoji Kanados Dama, kuria buvo Ponia Diefenbaker,ėjusi priešakyje eisenos. Ji laikėsi labai rimtai atrodė pui kiai.

Atidaryti parlamento **KARALIENĖ BUVO APSI
RENGUSI KARŪNAVIMO
RŪBAIS.**

Puošni suknia per petį per

L. Pearson,

buvęs Kanados užsienio reikalų ministeris, kuriam dabar paskirta Nabelio taikos premija.

dvyliktoji baismės laiko dalis. Tuo palaikoma Anglijos karalių tradicija, nors faktinai amnestijos pasiūlymus daro Kanados valdžia.

Su karalienės vizitu sutapo kitas Kanadai svarbus faktas—

**B. UŽSIENIŲ REIKALŲ
MINISTERIUI L. PEARSON
NUI PASKIRTA NOBELIO
TAKIOS PREMIA.**

Tai didelis Pearsono laimėjimas kaip tarptautinio masto politiko. Deja, karalienės vizitas užtemdė jo laimėjimo iškilmingumą. Pastebėtina, kad karalienė, parlamento atidarymo metu praedama pro buvusį Kanados užsienio reikalų ministrą, ji pasveikino.

Antradienį karalienė vizitavo Hull miestą, kuris yra kitame Ottawos upės pusėje prie Ottawos miesto. Karališkoji pora dieną turėsianti laisvą ir po to

IŠSKRENDA Į AMERIKĄ,

kur bus JAV prezidento gen. D. Eisenhowerio svečiais.

Tarptautinėje politikoje su dirbtiniu mėnuliu atsirado naujos tarptautinės problemos, kurios kelia susirūpinimą, nes Rusija, „pralenkusi Ameriką“, labai „riečia nosį“. Chruščiovas pasidarė dar agresyvesnis. Poskutinių metų labai apkalbi no Ameriką, kad ji kurstanti Turkiją prieš Syriją. Chruščiovas todėl pagrasino, kad

**MASKVA TURKIJĄ NU
SLUOSIANTI VIENU YPU.**

JAV atmetė šiuos kaltinimus ir ryžtingai pareiškė, kad Turkiją gins Atlanto ir Bagdado paktų dalyviai. Chruščiovas apsiraminio ir švelnina savo pasisakymus.

Tuo tarpu kyla **NAUJAS SĄMYSIS DĖL
SATELITO IR
STRATOSFEROS.**

JAV atstovas JTO G. Lodge pasiūlė satelito, stratosferos ir tarp kontinentinių raketų klausimą apsvarstyti Jungtinėse Tautose, kurioms siūloma tų objektų kontrolė. Bet rusai pasipriešino tam ir siūlo derybas vien Rusijos su Amerika.

Tuo tarpu **RUSŲ DIRBTINIS SATELITAS
TEBESISUKA APLINK
ŽEMĘ.**

Konstatuojama, kad jo skridimas greitėja ir jis kiekvienu apsisukimu krypta į vakarus, artindamasis prie žemės sukimosi krypties. Rusai lapkr. 7 d. žada paleisti antrą satelitą, kuris apsisukęs aplink žemę bus siųs nutupdytas išsiuntimo vietoje.

Tie visi tarptautiniai klausimai aštriai pastatyti dienotvarkėn. Dėl jų Dulles ilgai

Pasaulio lietuvių sostinėje

EDVARDAS SULAITIS
PLEVĖSAVO LIETUVOS
VĖLIAVA SAVANORIŲ KŪRĖJŲ
SUKAKTIS

Lietuvos vėliava plevėsavo 48 kitų vėliavų tarpe konsularinio baltiaus metu Conrad Hilton viešbutyje spalio 4 d. Čia lietuvius atstovavo Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daugirdas su žmona. Iš lietuvių baliuje dar dalyvavo: teisėjas Alf. Wells, inž. E. Bartkus, bankininkas Jonas Pakel su šeima, adv. C. P. ir kiti.

● Chicoro Lietuvių Karėvių draugija, savo 45 metų gyvenimo proga, šv. Antano parapijoje rengia sukaktuvinį banketą spalio 20 d.

● Mums įdomu konstatuoti, kad tarėsi su Gomyka, bet ką jie sutarė, dar neskelbiama.

**KELIONĖS PO SOVIETIJĄ
ŽMONĖMS ATVERIA AKIS.**

Dar įdomiau konstatuoti, kad Eleonora Ruzveltienė, su grįžusi iš ilgesnės kelionės po sovietiją, pasakoja tą patį, ką pasakoja ir Kanados lietuvių „delegacija“, apsilankiusi Lietuvoje ir Maskvoje.

Ruzveltienė sako, kad ji Rusijoje nematė besijuokiančių žmonių; niekur nematė gerai apsirengusių žmonių; kad žmonės gyvena baisiai susikimšę po kelias šeimas viename kambarielyje; kad po 20 šeimų verdos maistą vienoje virtuvėje ir kad Rusijoje žmonės tikrai skurdžiai vegetuoja ir neturi

nors kiek padoresnio gyvenimo, jau nekalbant apie gyvenimo džiaugsmą. Tą patį sako ir iš Kanados nuvykę lietuviai. Faktas yra, kad visi žmonės, kurie nuvyksta į sovietiją, įsitikina, kad sovietinė santvarka yra žmonėms sukūrusi neįsivaizduojamai sunkias gyvenimo sąlygas.

**J. KAJECKAS, LIETUVOS
CHARGE D'AFFAIRES A. I.**

nuo jo pareigų perėmimo atstovavo Lietuvą visoj eilėj didesnių pareigūnų.

Jis pakviestas dalyvauti Britų Tautų Bendruomenės tūšiomam priėmimui Britų ambasadoje Karalienės Elzbieta II Amerikoje atsilankymo proga.

**PASIKALBĖJIMAS SU
PALECKIU LONDONE**

Tarptautinės unijos konferencijos proga Londone, kaip žinoma, lankėsi ir Lietuvos augščiausios tarybos prezidento pirmininkas ir Sovietų S-gos augščiausios tarybos prezidento pirmininko pavaduotojas J. Paleckis. Jis vadovavo ir visai sovietų delegacijai ir kartu su J. Matuliu ir kitais Sovietų S-gos ir jos satelitų delegatais gynė Maskvos politiką.

Per vieną priėmimą, kuriame dalyvavo ir keletas lietuvių, Anglijos lietuvių atstovui teko nors ir trumpai su J. Paleckiu pasikalbėti. Per pasikalbėjimą buvo paliestas ištremtųjų ir Sibiro klausimas ir galimybės jiems grįžti į Lietuvą. Pagal sovietinę konstituciją, Lietuva augščiausioji taryba, kurios prezidento pirmininkas yra J. Paleckis, turi amnestijos teisę. Žinoma, yra kitas klausimas, kiek Paleckis taja teise nori ir gali pasinaudoti. Jo laikysena tarptautinėje arenoje, kaip čia Tarptautinėje konferencijoje, parodė, kad jis labai skrupulingai laikosi Maskvos politikos linijos.

Savanoriai - kūrėjai, kurie Chicagoje turi apie 100 savo atstovų, spalio 20 d. Lietuvių Auditorijoje rengia iškilmingą savo šventę — 30 metų organizacinio gyvenimo ir 10 metų nuo atsikūrimo tremtyje — Hanau lietuvių stovykloje Vokietijoje sukakčių minėjimą.

● Chicago šaulių klubas lapkričio 26 d. Lietuvių Auditorijoje rengia viešą linksmavakarij.

● Chicago Lietuvių Taryba „Lituanus“ žurnalui paremti paaukojo 100 dol.

● Cicero Augšt. Lituanistikos Mokykla naujosios mokslo metų pradėjo su 54 mokiniiais. Mokykloje veikia 5 klasės.

● Adv. Rapolas Skipitis, kuris yra vienas iš senųjų šaulių veikėjų, šaulių atstovų konferencijoje buvo vienbalsiai išrinktas LŠST Garbės nariu.

● Labai sėkmingos buvo Montrealio Dramos gastrolės.

„MARGUČIUI“ 30 M

Sukanko 30 metų kai Ugoje gimė tautosakos, muzikos ir humoro žurnalas Margutis, kurio pradininku buvo didelis lietuvių veikėjas Antanas Vagnaitis. Norint paminti šią sukaktį, spalio 27 d. Conrad Hilton viešbutyje yra rengiamas minėjimas su koncertine dalimi, pobūviu bei šokiais. Koncertinėje programoje pasirodys buvusi pasaulinio garso solistė Lily Pons, sol. St. Baranaukas ir Chicagos Simfonijos orkestras, Vyt. Marijošius diriguojant.

Pažymėtina, jog dabartiniu metu „Margutis“ duoda kasdienines lietuviškas radijo programos, kurioms vadovauja Lilija Vanagaitienė su talkininiais: K. Deveikiu, dr. B. Dirmeikiu, A. Lapinsku ir kit.

● Lietuviškas Don Varnas Amerikos Legijono postas, kuris šalia lietuvių lietuvių turi apie 100 Korejos karo veteranų iš naujųjų ateivių tarpo, spalio 19 d. L. Vyčių salėje rengia savo tradicinį šokių vakarą.

Naujienos iš pasaulio sostinės

VLIKO PIRMININKAS DR. A. TRIMAKAS,

keliavęs po Pietų Amerikos valstybes, grįžo atgal į New Yorką.

Dr. Trimakas, kaip Centro ir Rytų Europos Krikščionių D-tų S-gos atstovas, dalyvavo Lotynų Amerikos Krikščionių Demokratų partijų kongrese, įvykusiame Sao Paulo, Brazilijoje.

Sugrįžęs, dr. Trimakas plačiai apie savo kelionę painformavo Lietuvos išlaisvinimo veiksmus, esančius New Yorke ir lietuvių spaudą.

Krikščionių Demokratų partijos Lotynų Amerikoje, esančios dar tik užuomazgoje. Bet vietiek pasisekė praversti vieną rezoliuciją Europos ir pavergtų kraštų reikalais.

Uždarant kongresą dr. Trimakui buvęs duotas žodis ir jis buvęs kongresui pristotytas kaip lietuvis.

Dar prieš išvykdamas dr. Trimakas susirio su lietuvių kolonijomis Montevideo, Bogotoje, St. Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires. Jis pas lietuvių vyko kaip Vliko pirmininkas. Visose kolonijose buvo ne tik rūpestingai sutiktas ir priimtas lietuvių, bet lietuvių sugebėjo suorganizuoti visą vietinę spaudą. Tad ir stotyse ir aerodromuose visur sutiko spaudos atstovai, fotografai ir kt. Visur buvo pabrėžtas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas.

Visose vietose jis aplankė svarbesniąją spaudą ir tų kraštų oficialius įstaigas. Montevideo, Lietuvos Įgalioto Ministro, p. Grauzinio, lydimas. Vliko pirmininkas buvo priimtas Urugvajaus Užsienų Reikalų Ministerio prof. Secv El lauzi, Bagotoje konsulo p. Si ručio lydimas aplankė Kolumbijos Užsienų Reikalų Viceministerį, nes pats ministeris tuo metu buvo New Yorke.

Apie dr. Trimako atvykimą, visose vietose buvo pranešta per radijo stotis ir atpasakoti pasikalbėjimai su juo. Jam teko kalbėti ir vietos lietuvių kolonijas.

Visose lietuvių kolonijose ir jo prakalbas gausiai atsilankė vietos gyventojų. Kadangi i tuos kraštus iš mūsų veikianiu nedaug kas tenkeliuana, tai Vliko pirmininko pasirodymas visose kolonijose, be jokio grupinio žmonių pasiskirstymo, buvo skaitomas dideliu įvykiu.

Visur, visų žmonių grupių balsai kile, kodėl ne visi dalyvauja Vlike, nes jie, Pietų Amerikos lietuviai, visi, kaip vienas, palaiką Vliką. Lietuviškiems reikalams Pietų Amerikos lietuviai esą labai jautrūs. Kelio nė buvo labai sėkminga.

**JUOZAS TYSLIAVA, NEW
YORKO ALTO PIRMININK.**

New Yorko tautininkai suskilo. Tai įvyko spalio 8 d. sudarant naują New Yorko Alto vadovybę.

Jau prieš dvi savaites įvykusiame posėdy, tautininkai protestavo prieš socialdemokratų atstovą adv. Michelsoną, dėl kurio byla buvo pradėta dar 1956 m. Socialdemokratams, vien ton adv. Michelsono į Altą pasiskyrė jo tėvų Vincą.

Dėl vieno kito atstovo aštrių žodžių, buvo apgailestauta. Bet V. Alksnis tautininkų vardu pareiškė, kad jų tautai nepatenkina, ir trys — Alksnis, Narvydas ir Sirusas, apie to posėdį. „Vienybės“ redaktorius J. Tysliava, irga tautininkų atstovams, pasiliko. Siemet rotacijos keliu New Yorko Altui turi pirmininkauti tautininkas. Juo ir buvo Juozas Tysliava išrinktas.

— Ganos finansų ministerį JAV segregatoriai išmetė iš vieno restorano, bet prezidentas jį pakvietė pietų į Baltuosius rūmus.

Mūsų mielai bendradarbiui
ONAI STANKŪNAITEI ir ANTANUI VILENIŠKIUI,
sukūrusiems lietuviškos šeimos židinį, laimės, gyvenimo
sėkmės ir našaus visuomeninio darbo linki

NL Redakcija ir Administracija.

Mielam „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbiui
Urugvajaus sostinėje, Montevideo mieste,
ALBINUI GUMBARAGIUI,
mirus Lietuvoje jo mylimam tėvui, reiškia nuoširdžią
užuojautą

Nepr. Lietuvos Red.

AA LIETUVA

LITHUANIA

Jonas Kardelis.

Redakciai: Redakcinei Kolegijai

111e Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

metams:	Yearly Subscription Rates:
.....\$ 5.00	Canada\$ 5.00
Amerika \$ 5.50	America & S. America...\$ 5.50
.....\$ 6.00	Other Countries\$ 6.00
.....ct. 0.15	Pajieskojimų kaina\$ 1.00

pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
 laikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Visi į svarbią talką!

„PADEKIME PASAULIUI GERAI PAZINTI LIETUVĄ“!

Tokiu rimtu ir tikrai gražiu būdu į visus Kanados lietuvių kreipiasi „Lituanus“ Remti Komitetas Kanadoje, pasiryžęs vieninteli anglų kalba einanti ir Lietuvos propagavimui skirtą laikraštį „Lituanus“ taip paremti, kad jis galėtų ir toliau eiti ir tuo būtu naudingu Lietuvai ir jos laisvės laisvėms.

Aktualiųjų žinių apie Lietuvą duoda VLIKo leidžiamoji keliomis kalbomis ELTA. Bet žinios, nors ir labai svarbios, ir lieka žiniomis, kurios taikomos šios dienos klausimams. Žinoma, tai yra be galo svarbu, nes dabarties žmogus mėgsta gyventi vienos dienos žiniomis, kurių niekas kitas neatstoja. Tat ELTOS darbas yra be galo svarbus ir taip pat visų reikalingas. Bet nepaprastai svarbu žmonių, o ypač jos vadovaujančių, informuoti apie Lietuvą giliai, plačiai, aptariant ją visais požiūriais. Tam yra reikalinga rimta spauda.

Labai malonu konstatuoti, kad šito darbo ėmėsi ne kas kitas, bet mūsų jaunimas, akademis jaunimas, kuris ruošiasi atečiai ir kuriam ta ateitis priklauso. Nepaprastai malonu konstatuoti, kad mūsų akademinis jaunimas tokiu rimtu darbu įeina į kultūrinę visuomeninę veiklą, tampa jaunąja dalia mūsų visuomenės, mūsų lietuviškosios bendruomenės.

Tat visi nuosirdžiai pasidžiaukime tokiu kilniu jaunimo įsijungimu į lietuviškosios bendruomenės darbą, karštai pasveikinkime jo ryžtą ir visi padėkime jam sėkmingai vykdyti užsibrėžtus darbus.

Žemiau yra dedamas LRKK atsisaukimas, kurį visu entuziazmu kviečiame paremti.

NL Red.

KAS YRA „LITUANUS“ IR KODĖL JI REIKIA REMTI?

Tai yra JAV lietuvių studentų leidžiamas žurnalas anglų kalba, skirtas mūsų tautos propagavimui švietimo srityje. Mūsų veiksmams šlubuojant su informacija anglų kalba, „Lituanus“ yra vienintelis taip svarbus leidinys.

Dažnai girdimos abejonės, jog šis žurnalas neturi jam priklausančios reikšmės ir teskaitomas, kaip ir daugumas mūsų leidinių švietimo srityje. Tokios abejonės šiuo atveju neturi jokio pagrindo. „Lituanus“ siuntinėja mas įtakingiems anglosaksų sluoksniams: politikams, legistams, mokslininkams, kultūrininkams. „Lituanus“ svarbus parodo gausūs palankūs atsiliepimai iš įtakingų asmenų, prašymai informaciją tiesiog

Ką rašo kiti

I BERIBĮ PLOTĄ

„New York Times“ veda nuojau rašo:

Jau aišku, kad spalio 4 dieną bus neišbraukiamai žmonių istorijon įrašyta, kaip diena, kurioje žmogus padarė vieną didingiausių savo pasiekimų. Kas iki šio laiko buvo teo-rija ir svajonių sritis, arba mokslinių pasakų literatūra, pasidarė gyvenimo tikrovė. Žmogaus rankos pasidarė menuli,

iš redakcijos, prenumeratos iš bibliotekų.

„Lituanus“ savo patraukliu ir augšto intelektualinio lygio turiniu pasiekia tuos, nuo kurių priklauso mūsų bylos sprendimai. „Lituanus“ bendradarbiauja geriausias lietuvių intelektualinės ir kūrybinės pajėgos. Štai, vėliausio numerio turinyje randame R. Šilbajorio straipsnį nagrinėjantį komunistinio veidą, dr. P. Rėklaičio studiją apie monumentalumą me no vystymąsi senovės Lietuvoje; žinomas pedagogas P. Maldeikis rašo švietimo linkmių ne priklausomoje Lietuvoje klausimais; meno kritikas P. Jurskus pristato vieną iš iškyliausių jaunųjų dailininkų—Romą Viesulą; įdėtas kurybingo J. Meko poema „Vilkas“; taip pat gausu mūsų dailininkų darbų reprodukcijų ir kronikos apie lietuvių gyvenimą. Taigi turinys yra visapusiškai rimtas, skiriamas galvojantiems žmonėms.

Šis svarbus leidinys šiuo metu yra sunkioje finansinėje kriežėje. Jam reikia skubios mūsų paramos.

I TALKĄ LITUANUS

Ivertinus padėties rimtumą, iš Kanados lietuvių akademinio jaunimo sudarytas Lituanus Remti Komitetas spalio 15 — lapkričio 1 dd. skelbia visoje Kanadoje Lituanus paramos vaju.

Vajaus metu bus renkamos aukos kreipiantis į organizacijas bei atsilankant pas pavienius asmenis. Taip pat, kur įmanoma, daromi vakarai Lituanus naudai. Spalio 20 d. prie lietuvių bažnyčių, kur tam tik bus gautas sutikimas, bus daromos rinkliavos. Rinkliavos bus daromos ir vajuose metu vyksiančiuose lietuvių rengimuose. Šalia aukų, telkiamos prenumeratos ir adresai tų asmenų ir institucijų, kurioms žurnalas siuntinėjamas būtų naudingas. Oficialus vaju atidarymas įvyks Toronte spalio 20 d., į kurį atvyks Lituanus vyr. redaktorius dr. V. P. Vygandas.

Kolonijose, kur yra studentų organizacijos, kaip Montrealis, Torontas ir Ottawa, vaju jus pravardamas studentų pasitankomis. Kitur tai atlikti prašomos B-nės apylinkių valdybos. Visais Lituanus reikalais prašoma kreiptis į Lituanus Remti Kom-tą Kanadoje, 124 Beatrice St., Toronto 3, Ont. Kanados lietuvių visuomenė yra kviečiama savo aukomis solidarizuoti jaunimui, dirbančiam Lietuvai reikšmingą darbą. Tad padėkime pasauliui pažinti Lietuvą — remkite LITUANUS! LRKK.

TAI DAUGIAU NEGU BAISŪS NUSIKALTIMAI..

... „Tėvynės Balsas“ per kelis numerius rašo apie taip vadinamą „Kanados lietuvių delegatų“ apsilankymą Lietuvoje ir Rusijoje. Žinoma, juokas kalbėti apie juos kaip delegatus, nes niekas iš Kanados lietuvių jų nedelegavo. Tik sau į Kanados lietuvių komunistų save pasivadino „delegatais“ ir nuvyko „atstovauti“ į Lietuvą.

Lankydami Lietuvoje, jie aplankė ir Kretingą, kur pirmo mis karo dienomis naciai iššaudė šimtus žydų, bei visai ne kaltų lietuvių. Todėl vienas iš vadinamų „delegatų“, Juozas Radzevičius, anot „Tėvynės Balso“, pasipiktinęs ir susijaudinęs šitaip pareiškė:

„Man labai skaudu, kad daugelis tų žudikų dabar nuo savo tautos slepiasi Kanadoje, višaip šmeižia Tarybų Lietuvą. Tai daugiau negu baisūs nusikaltimai...“

Sakyčiau, per didelis žmogaus naivumas ar nežinojimas. Šitam žmogui atrodo, kad visų tautų okupantai ir naikintojai baisūs, labai baisūs, tik ne bolševikiškieji! Todėl jis ir niekad negirdėjo ar nenori girdėti, kad ir apie tokias masines bolševikų skerdynes kaip Telšiuose (1941. VI. 24) ar Praveniškėse (1941. VI. 26). Jis niekad negirdėjo apie baisias lietuvių deportacijas, genocidą, dėl kurio net pats Chruščiovas piktinosi ir jaudinosi KP XX kongrese. Jis nieko nežino apie nesuskaitomų šeimų tragedijas, persekiojimus ar net atskirų savo tautiečių nuo bolševikų iškentėtas kancijas. To dėl bolševikai tikrai galėjo būti labai patenkinti, matydami tokio „delegato“, kaip Radzevičiaus „pasipiktinimą“ ir „susijaudinimą“ vien tik dėl na ciškų žiaurumų. Kad visi okupantai žiaurūs, įskaitant ir jų šlovinamus bolševikus, savo neivume jis nesugebės ir pagalvoti. Tokiame neobjektyvume ar dvasiškoje menkystėje jis būtų gatavas net paglostyti suterštą bolševikinio okupanto batą, jei tik jis leistų.

Ką naciai darė su žydais, buvo baisūs nusikaltimai. Jie lietuvius labai jaudino. Nacių bestiališku piktinisi visas lietuvių rezistencinis pogrindis, o atsakingi, susipratę ir žinomi lietuvių, rizikuodami net savo gyvybe, siuntė protestus necistiniams būdeliams. Bet ką okupantui gali padaryti? Taip, pav., ką lietuvių galėjo padaryti bolševikinėms bestijoms prieš masinį lietuvių išžudymą Ragaini miške? Visi, kurie vėliau matė šiuos būdelių dar

bus žino, kad tai buvo daugiau kaip baisūs nusikaltimai. Bet „delegatas“ Radzevičius dėl šių nekaltai žuvusių lietuvių niekuomet nelies ašarų, nesijaudins ir nesipiktins. Jis dėl savo brolių ir seserų pralieto kraujo raudonam okupantui neišdrįs ir užsiminti. Tat įeigu taip, tai, „delegato“ Radzevičiaus, visai nenuoširdus, bereikalingas ir tik politiniams okupanto tikslams skirtas tas Jūsų taip nepaprastas susijaudinimas ir pasipiktinimas Jums lankantiems Kretingą.

Kaltinti Kanados lietuvių emigrantus dėl rudojo okupanto žydų ir lietuvių šaudymo Kretingoje labai kvaila. Kvaila taip pat aiškinti, kad Kanados lietuvių ateiviai, kurie matė bolševikinę sistemą ir jos žiaurumus, šmeižia Tarybų Lietuvą, atseit lietuvius tėvynėje. Į tai norėčiau atsakyti, kad „delegatas“ Radzevičius tegu ne mulkina savęs ir kitų. Kanados susipratę lietuvių nešmeižia savo tėvynės, bet kelia lietuvių ir Lietuvos vardą kur tik galėdami. Jie tik smerkia bolševikus, lietuvių tautai primestą svetimą jungą ir, žinoma, bolševikinius batlaizius.

Gerb. redakcijai siunčiu mano vieno gero pažįstamo atsiminimus apie jo asmeninius gyvenimus rusų-bolševikų kacetose Sachsenhausene, Vokietijoje. Žinomas Maž. Lietuvos veikėjas, visuomenininkas, žurnalistas, tauris ir susipratęs tilžiškis lietuvis, dr. Karolis Augustas Ozelis, buvo 4 metus kalinamas bolševikų kacetose. Pirmo jo žmona, kaip dirbusi Lietuvos konsuliarinėje tarnyboje, buvo išvežta į Sibirą 5 metams „bausmės“ atlikti. Gaudant karo nusikaltėlius ir dr. Ozelis nelaimingu būdu buvo rusų suimtas ir uždarytas koncentracijos stovykloje. Užtruko 4 metai kol tūkstančiai „nusikaltėlių“ buvo ištardyti. Daugelis net savo tardymo eilės nebesulaukė. Kai priėjo dr. Ozelio eilė, jam buvo pareikšta, kad jokio nusikaltimo prieš jį nerasta, kad pakluvęs į koncentracijos stovyklą per „neapsižiūrėjimą“, kad dabar esąs laisvas ir galįs eiti kur nori... Taip žmogus per „apsirikimą“ 4 metus kentė bestialinius žiaurumus, kad nepilnai 2 metus pa gyvenęs laisvėje turėjo mirti (1951. X. 1 d.) nuo stovykloje gautos džiovos ir astmos. Jam išėjus iš kacetos, paprasčiau, kad bent trumpai parašytų apie savo pergyvenimus, ką jis ir padarė.

Paskaitęs „delegato“ J. Radzevičiaus pasipiktinimą ir su

šitą žmogaus kojų išlaisvinimo simbolį padirbdino Sovietų mokslininkai ir technika. Jiems priklausė žmonijos pasveikinimai. Tai žygis, kuriuo visa žmonija gali didžiuotis, nes juk visa eilė mokslo vyrų visų tautų praėjusiais amžiais statė didingąjį mokslo pastatą, kuriam Sovietų mokslo žmonės uždėjo naują augštį.

Kiekviena moderninė technologijos pažanga žmoniją pastato kryžkelėn. Vienoje pusėje stovi puikių vilčių ir pažadų kelias, kuriuo tegalima eiti, jei visos tautos bendrai dirbs žmonių labui. Kitas yra beviltinis ir nelaimių kelias, kur didieji mokslo pasiekimai užkinkomi agresijai, mirčiai ir naikinimui.

Panašiai ir su mėnuluku. Tie raketiniai motorai, kurie jį padangės iškėlė, gali būti pradžiai bendro žmonijos siekimo ištirti beribį plotą, kuris mus nuo artimiausių žvaigždžių skiria. Bet jie gali būti įkinkomi ir į tolio raketą, kurios vandenilio bombas neš sunaikinti milijonus nekaltų žmonių. Žmoniai turės nuspręsti, kuriuo keliu jį nueis. Pašališku greičiu žygiuojanti mokslo ir technikos pažanga tą nuosprendį spiria nelaidi. Vyt. Širvydas.

DU LIETUVIAI — TRYS PARTJOS

Tokia antraštė „Dirva“ paskelbė rašytojo Igno Šeiniaus straipsnį, kuriame rašoma: „Du lietuviai — trys parti

TERROS knygos

papigintomis kainomis

VISĄ SPALIO MĖNESĮ TERROS LEIDINIAI TREČDALIU PIGIAU JŲ KATALOGINIŲ KAINŲ

Beletristika	Kat. kaina	Dabar
Viešnia iš šiaurės, A. Vienuolis, romanas, I t...	\$ 3.00	\$ 2.25
Viešnia iš šiaurės, A. Vienuolis, romanas, II t...	3.00	2.25
Sužadėtinė, J. Tininis, novelės...	2.00	1.40
Pavasarių audroj, J. Simonaitytė, romanas...	2.50	1.50
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, I...	2.00	1.40
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, II...	2.00	1.40
Pabudimas, A. Škėma, drama...	2.00	1.40
Milžino paunksmė, Balys Sruoga, istorin. veikalas	2.50	1.50
Grimų pasakos, pasakų knyga jaunimui...	3.00	2.00
Jūrininko Sindbado nuotykių, arabų pasakos...	2.00	1.20
Naktys Karališkuose, L. Dovydenas, apys. jaun.	2.00	1.20
Senas kareivis Matutis, J. Jankus, apys. jaunimui	3.00	2.00
Žemaitis nepražus, B. Sruoga, apysaka jaunimui	2.50	1.50
Pabudimas, A. Škėma, drama...	1.50	0.80
Gimdytoja, Francois Mauriac, romanas...	1.75	1.00
Pirmoji naktis, L. Pirandello, rinktinės novelės...	1.50	1.00
Tomas Nipernadis, A. Gailit, romanas...	2.50	1.50
Užuovėja, Marius Katiliškis, romanas...	3.50	2.00
Šventoji Inga, A. Škėma, novelių knyga...	2.50	1.50
Mirusios sielos, M. Gogolio, satyrinė apysaka...	3.25	2.00
Kolomba, Prosper Merimee, romanas...	2.25	1.50
Broliai Domeikos, L. Dovydenas, romanas...	2.50	1.50
Rytų pasakos, V. Krėvė, pasakų knyga...	2.50	1.50
Prabocių šešėliai, Vydūnas...	2.50	1.00
Kazimieras Sapięga, B. Sruoga, istor. veikalas...	2.50	1.50
Karoliai, Guy de Maupassant, rinktinės novelės...	2.50	1.50
Barabas, Paer Lagerkvist, romanas...	2.25	1.50
Diagnozė, A. Kairys, komedija...	2.00	1.40

Atsiminimai ir apybraižos

Zemė dega, J. Savickis, užrašai iš II pas. karo I t.	4.50	3.00
Zemė dega, J. Savickis, užrašai, II t.	4.50	3.00
Apie laiką ir žmones, J. Aistis, atsiminimai...	2.50	1.50
San Michele knyga, Axel Munthe, II t.	2.50	1.50
Kon-Tiki, T. Heyerdahl, ekspedicijos nuotykių...	3.75	2.00
Vilnius tarp audrų, J. Cicėnas...	5.00	4.00

Poezija

Lyrika, K. Binkio, rinktinė...	2.00	1.40
Keliai ir kryžkeliai, Puitnas, rinktinė...	2.50	1.75
Lyrikos kraitis, J. Mikuckis...	2.50	1.50
Giesmė apie Gediminą, B. Sruoga...	2.00	1.00
Nuošaliu taku, M. Vaitkus...	2.00	1.40
Vardai vandenims ir dienoms, J. Blekaitis...	1.50	1.00
Vėjo dainos, I. Nasvytytė...	1.00	0.70
Tebūnie tartum pasakoj, L. Sūtema...	1.00	0.70

Kitos knygos

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko...	4.00	2.50
Lietuvos istorija, Dr. V. Sruogienė, vadov. m-loms	3.00	2.00
Mykolas Slezevičius, Monografija ir atsiminimai	5.00	3.50
Gimtojo Žodžio baruose, Dr. P. Jonikas, kalb. dal.	1.50	1.00

Kitų leidyklų leidiniai

Nemuno sūnūs, A. Valuckas, romanas, I t.	3.00	2.25
Nemuno sūnūs, A. Valuckas, romanas, II t.	4.00	2.75
Naujas veidas, A. Norimas, nevelių knyga	2.50	1.75

Užsakymus ir pinigų siųskite:

TERRA, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

... tuo surištus Kanados lietuvių jant tarti „delegato“ Radzevičiaus ateiviams kaltinimus, prisičiaus žodžiais: „Tai daugiau žinia dr. Ozelio rankraštį, ku negu baisūs nusikaltimai...“ J. J. siunčiu „N. Lietuvai“. Jį perkaičius, galima nevedmainiau

LIETUVOJE PER VIENUS METUS NUSTOJO MOKYKLĄ LANKĖ VIRŠ 20.000 MOKINIŲ

Iš pradėjusių lankyti mokyklas, jas baigia mažiau negu 30%.

Lietuvos Švietimo ministerijos organas „Tarybinė mokykla“ 8-me numeryje atspausdintas vedamasis „1957-58 mokslo metų pradedant“, kuriame atidengiami sensacingi faktai apie dabartinę Lietuvos mokyklą padėtį Lietuvoje. Iš to staispausio paaiškėja, kad „1956-57 metais mokinių planiniai kontingentai neįvykdė virš 30.000 mokinių“. Kitaip tariant apie 30.000 mokyklinio amžiaus vaikų, kurie privalėtų lankyti mokyklą, jos nelanko ar negali lankyti. Dar nuostabesnis atrodo kitas faktas: „Per praėjusius mokslo metus nustojo mokyklą lankę virš 20.000 mokinių.“ Žurnalo vedamojo autorius prie tų nuostabių skaičių sausa pastebi: „Visa tai rodo blogą visuotinio mokyklovykdymo padėtį daugelyje respublikos rajonų“. Bet dėl kurių priežasčių 30.000 mokyklinio amžiaus mokinių lieka už mokyklos durų ir dėlko 20.000 lankusių mokyklas iš jų pasišalino, apie tai švietimo ministerijos organas tyli.

Mokyklas baigia tik trečdalis mokinių.

Kitas labai būdingas faktas, kad „pavyzdžiui Ariogalos, Dūkšto, Kelmės, Nemenčinės, Radviliškio, Šilalės, Užvenčio, Žagarės ir eilėje kitų rajonų

septynias klases 1956-57 mokslo metais baigė mažiau negu 30% mokinių, pradėjusių mokytis pirmoje klasėje. Turi mas operatyviais daviniais ir šių mokslo metų pradžioje eilėje rajonų neįvykdomi planiniai mokinių kontingentai, mažas mokinių skaičius atskirose klasėse“.

Švietimo ministerijos organo duomenimis, respublikoje šiais mokslo metais veiks 2.480 pradinė mokyklų, 935 septynmetės mokyklos, 425 vidurinės mokyklos, kuriose mokysis apie 424.000 mokinių. Mokyklinių internatų skaičius šiais metais išaugo iki 411 su 12.000 juose apgyvendintais mokiniais. Darbininkų mokyklų veiks 123 su 19.000 mokinių. Bendro lavinimo mokyklose šiais metais dirbs apie 25.000 mokytojų. Šiame jaunų mokytojų prisidėjė apie 1.600, kurie yra baigę augštąjį arba vidurinį pedagoginį mokslą.

Nepasitenkinimas visuotiniu mokymu, žemu moksleivių pažangumu.

Tame švietimo ministerijos organe visuotinio mokymo padėtis daugelyje respublikos rajonų vadinama nepatenkinama. Kalti esą visi: Vieni už blogą darbą mokykloje, kiti už blo Nukelta į 7-tą psl.

Prieš 10 metų mirė B. Sruoga

(RASYTOJUI PRISIMINTI IR PAGERBTI)

1947 metų spalio 16 dieną Lietuvoje mirė žymusis mūsų rašytojas, poetas, dramaturgas, teatro ir kritikas Balys Sruoga, — tai šiemet spalio 16 dieną suaina lygiai 10 metų nuo jo mirties.

Oficialios žinios iš Lietuvos pranešė, kad rašytojas esąs miręs nuo kankinimų nacistinėje Stuthofio koncentracijos stovykloje. Tas tiesa, kad jam teko pakelti tos katorgos sunkumus. Bet vis dėlto dar kažkas lygi po tokiu pranešimu. Slypi jo todel, kad apie Balį Sruogą, nors jis buvo nepalyginamai didesnė asmenybė ir kaip rašytojas, ir kaip profesorius, ir kaip teatro ir literatūros žinovas, palikęs Lietuvai mokslo žmonių, negu sakysime Vieno lis, bet ligšiol apie jį buvo višiška tyła. Tikslai po 10-ties metų, kai Lietuvoje ir visoje sovietijoje pasidarė truputėlį lengviau, išleisti 6 tomų jo raštų. Bet ir tai dar vis priegnaužtai, patydomis, be bent kiek tinkamesnio iškėlimo. O „komkritikai“ randa jo raštus se „buržuazinio palikimo“.

Mes gi aiškiai žinome, kad Boly Sruoga nors ir prievartaujamas (tą įrodo jo susirašinėjimo laiškai su Petru Cvirką, kuris buvo Lietuvos rašytojų politrukas), vis dėlto ne pasidavė prievartai ir nieko sovietiniam okupantui „naudindamas“ neparašė, išskyrus tą vienintelį „Iš rytų šalelės“, kur vienu sakiniu buvo užsimintas Kremlius. Ir to veliau autorius bodėjosi. Galia tvirtai teigti, kad tikrai bodėjosi. Priminus jam tai, tarytum drugys jį nukrėsdavo.

Ir kai Cvirka jį prievartavo parašyti „sovietinio žmogaus dkinguma“ vaizduojančią poemą, B. Sruoga atsilikalbinėjo ir įtaigojo, kad jis ką nors parašys tuo būdu, koku jis anksčiau rašęs. Ir parašė apie Stuthofio kacetą atsiminimus, kuriuose prisiminė, kad tokių katorgų pilnas Sibiras... Šiame numeryje ir duodama viena ištrauka iš jo atsiminimų — „Laisvė patvoryje“, kurioje aprašomas to pragaro finalas. (Yra žinoma, kad frontui artėjant, iš Stuthofio, kuris buvo prie Dancigo, kaliniai buvo varomi į vakarus. B. Sruoga ir duoda vaizdelį, kaip jis su ke liais kitais pasiliko, atsiliko, nuo kolonos patvoryje ir susilaukė rusų, kurie jį grąžino į Lietuvą).

Apie Balį Sruogą reiktų parašyti daug, nes trumpai apie jį parašyti negalima. Perdaug šakota jo veikla, perdaug didelis jo palikimas ir perdaug įvairus, kad visa tai galima būtų apimti vienu straipsniu. Šia su kaktuvine proga tebus tik su minėta, kad šis didelis lietuvių tautos rašytojas, kultūrininkas, profesorius ir teatro žinovas, davęs visomis savo veiklos kryptimis (net ir Stuthofio kacetė išauklėjęs grupę rašytojų), didelių veiklos vaisių, dar laukia savo vertintojų ir teisin go, objektyvaus įvertinimo. Ši kartą mes jį tikslai su pagarba kukliai prisimename kaip didelį kultūrininką, didelį laisvės ir žmogaus teisių gerbėją ir ko votoją.

J. K. ● Chicagos Lietuvių Vyrų Choras repeticijas pradėjo Tėvų Jėzuitų pastatytoje namuose — Jaunimo centre, 5600 So. Cla remont Ave.

Aktualios vietovės.

Malajai

Rugsėjo 1 dieną susikūrė nauja valstybė — federatyvinė Malajų valstybė.

Kas gi yra toji Malajų valstybė?

Vieta ir gamta.

Malajai yra Malakos pusiasalyje, kuris yra pati pietinė Indokinijos pusiasalio atkarpa ir salose, esančiose aplink tą pusiasalį. Tiesa, šiaurinę Malakos pusiasalio dalį užima Siamas ar Tailandas ir šiaurvakarinę dalį Burma. Malajai tikrumoje apima Malakos pusiasalio pietinę dalį, tarp 7 ir 1 su 18 min. šiaurinio pločio lygiagrečių. Tai yra tikrai pušiaujaus srities vieta, turinti ekvatorialinį klimatą ir augmeniją bei gyvūniją. Pačiuose Malakos pietuose yra garsioji Singapuro sala, kuri nuo pusiasalio atskirta Singapuro vardo sąsiauriu. Singapuras taip pat, žinoma, yra viena iš Malajų salų, bet kol kas ji dar neįeina į Malajų federaciją. Singapuras dar lieka Anglijos žinioje, bet greičiausia neišgami; kai Malajai susitvarkys, atsiukovs ir Singapūrą. Nuo Sumatros salos Malajus skiria Malakos sąsiauris. Rytuose Malajus plauna Pietų Kinų, o vakaruose Andamano jūros.

Malakos pusiasalis turi apie 700 mylių ilgio ir apie 200 mylių pločio plačiausioje vietoje. Krašte išilgai eina granitiniai kalnai, kurie siekia vidutiniškai 2,000 pėdų, o aukščiausia ji viršūnė 7,185 pėdas. Apie 70% krašto yra apaugę neper einamais miškais, perkirstais tikslai upių, Perak, Muar ir kt.

Klimatas — maksimališkai drėgnas, bet sveikas. Tempera

tūra beveik pastoviai 80 F, kartais pakylanti ligi 93 laipsnių. Rytiniai kaln upašaliai turi žemesnę temperatūrą, siekiančią 70 laipsnių F. Lyja 160 — 200 dienų per metus ir pri lyja ligi 122 colių vandens, rytuose daugiau negu vakaruose.

Augmenija nepaprastai veš li. Džiunglės sunkiai įžengiamos, nes dirva labai derlinga. Gyvūnija taip pat labai įvairi — drambliai, tigrai, raganosiai, bizonai, tapyrai, įvairios bez džonės, lemurai, leopardai, lau kinės katės, laukiniai šunės, luokiai, panteros, skraidančios voverės ir lapės, krokodilai, kobros, begalės įvairiausių šiltų kraštų paukščių ir tt. Tai yra turtingiausias, bendra, kraštas.

Malajų žmonės.

Malajų gyventojai labai mišrios sudėties. Vietos kilmės žmonės yra Semang. Sakai ir Malajiečiai. Jie turi savo originalią kalbą. Nemažai čia gyvena negroidų, imigrantų kinų ir keliasdešimt tūkstančių baltųjų. Dauguma gyventojų yra mahometonai sunitai, bet yra ir konfucionistų, budistų ir krikščionių. Viso gyventojų apie šeši su puse milijonai.

Daugelis Malajų gyventojų gyvena dar nomadinį, klajoklinį, laikotarpi, jų kultūra labai žema ir todėl jie lengvai pasiduoda suagituojami, ypač, jeigu jiems nesigailima pažadų. Mokslas labai žemai stovi. Tikslai Singapure yra medicinos kolegija ir daugiau augštųjų mokyklų nėra.

Krašto turtai.

Malajų ekonomikos pagrins

das yra gumos gamyba, nes ta 4 milijonai akrų, kurie kas krašte auga gumos medis. To met duoda apie 600 tūkstančių liau kokosiniai riešutai, kurie tonų gumos. Iš Malajų eina i duoda augalinį sviestą, cukrų pasauli kamparas, gutaperčą nės palmės, ryžiai, tapioka, aly ir kitos retos medžiagos. vos medis, aliejaus palmė, ana Malaka turtinga žemės gel nasai, arbata, tabakas, ir kt. Vi gėrybėmis — alavu, auksu, sa tai sudaro eksporto gėry akmenine anglimi, geležies rū bes. Kadangi gumos gamyba da, manganu. yra didžiausia pasaulyje, tai ir Malajuose gaminamas natū pajamos iš to yra dideles. Ma ralus šilkas, auginama medvil lajuose gumos medžiū apso din Nukelta i 6-tą psl.

Penmans

“95” APATINIAI

Apsimoka pirkti „95“ PENMANS, nes tai laikys daugiau metų, augščiausios rūšies apatiniai baltiniai išausti iš geriausio merino siūly, garantuoja jums apsaugą ir šilumą. Beveik 90 metų patyrimo šiame darbe garantuoja jums, kad tai puikūs gaminiai. Išaušti, kad laikyti, nesavrbu, kiek kartų prosysite Vyrams ir berniukams, pagamintų unijos kostiumų, marškinių ir kelnų.

GARSUS

95-FO-6 nuo 1868 metų

LAISVĖ PATVORY

IŠ RASYTOJO BALIO SRUOGOS NAUJAUSIOS LIETUVOJ IŠEJUSIOS KNYGOS — DIEVŲ MIŠKAS.

Apkvaishės, susmukęs Bratkė suvarė visą koloną į buvusį šalia kelio, kaimo Goddentow pradžioje, grafo dvaro kiemą. Sustatė prieš grafo rūmą kieme patvory. Pastogės mums niekur negavo. Visi rūmai, visos daržinės, visi tvartai buvę jau užimti. Visur buvę pilna žmonių — vokiečių atbėgėlių, esesininkų folkščturmo.

Tiesą pasakius, tas galvijus Bratkė mum pastogės ne neįieškojo. Žydės, atėjusios savarankiškai, be jokių bratkių, sulindo į klotimą ant šiaudų ir isitaisė puikiausiai. Vietos pas jas klotime buvo dar labai daug. Mus gi Bratkė paliko kieme ant sniego miegoti. Apie bet kokį valgymą ir galvoti buvo juokinga. Sniego — ir to čia nebuvo kiek reikiant. Viršutinis sluogsnis — nelyptas, purvinas. Pakrapštai kiek giliau — purvinas vėl nuo žemės. Vargiai vargiai su krapštai kokį gabalą, kurį galėtum praryti.

Žydės buvo jau laisvos. Gulėjo klotime be jokios sargybos ant šiaudų, kriokė kaip jom patiko. Mes gi — ant sniego, esesininkų ir šunų saugomi.

Vis dėlto mum buvo geriau negu esesininkam. Mes galėjome gulėti ant sniego išsitiesę, o jie turėjo aplink mus trypti, — su šautuvais, su durklais, su šunimis...

Po vidunakčio pradėjo snigti. Tai buvo labai malonu: vis dėlto gavome kuo užsikloti. Sniego danga — ne bet kas: po ją ir rūgių daigai per žiemą nesušala.

Velnias tikslai pasipainiojo, kad tasai sniegas po poros valandų perėjo į lietų. Pradžioje lietus buvo šiaip dar taip, gana padorus ir susilaikantis, bet veikiai jis visiškai istvirkio: ėmė pilti pasilaupsindamas. Suk jį velniai, tokį lietų!

Apie penktą valandą ryto kelia mus Bratkė, samago nu iš tolo dvokdamas, — matyti, jis, vargšelis, nebuvo su dėjęs akių...

Keliasi visa likusi mūsų kolona. Purtoši it šunes, ne tikėtai kūdroj išsimaudę. Iš drabužių vandenį gręžia. Klumpėmis šlepsis.

Aš jau nebegaliu pasikelti. Per naktį nuo šalčio ir lie taus mano kojos pasidarė visiškai nebesukalbamos. Guliu patvory — ir tiek: kas man kita beliko daryti?

Bratkė, pasikinkęs savo kuiną į vežimą su daiktais, rikiuoja katorgininkų koloną tolimesnei eisenai nežinoma kryptimi, nežinomutikslu. Pasilikti gulint patvory — ga na prastoka nuotauka.

Visų pirma, gali pats Bratkė išeidamas nušauti, — jis gi nuolat tai darydavo, — ir dabar su revolveriu rankoje girtas vaikiojasi po kiemą. Antra, grafo dvaro kiemas buvo pačioje dviejų plentų sankryžoje, — atrodė, kad kautynės bus neišvengiamos, o tuomet gi ir mane su visa tvora skystu vėdaru pavėrs!

Per visokius tarpininkus prašau buliaus Bratkės, kad jis priimtų mane į savo vežimą ir bent porą kilometrų pavėžėtų toliau nuo plento. Ten jis galėtų išmesti mane pir mame pasitaikiusiame kaimely, bet kuriam patvory. Bratkė apie tai ir girdėti nenorėjo. Vaikščiojo jis su revolve riu rankoje ir maurote maurojo.

Ir gerai išėjo, kad jis manęs į vežimą nepriėmė, — tą paskutinę dieną jis visus pavargėlius ir atsilikėlius be ato dairo šaudė, — žinoma, ir mane tuomet būtų nukopęs. Man tikslai buvo galvosūkis, ar nenudės jisai mane kartais patvory begulint, — kaipgi jis taip ims ir paliks gyvą katorgininką? Tačiau jis į mane nekrepė jokio dėmesio, matyt, buvo įsitikinęs, kad aš vis tiek nusprogsiu. Tos pat nuomonės, matyti, buvo ir mano draugai, vengdami į ma no pusę pažvelgti, kad aš ko nors iš jų neimčiau prašyti.

Pagelbėti jie man vis tiek niekuo negalėjo. Jie patys buvo alkani, išvargę, nusivarę, — jiems jų pačių gyvybės reikalas buvo visiškai neaiškus. Vienas kitas tikslai man iš tolo link telėjo. Esą iki sudieu. Esą iki pasimatymo... Pas Abraomą, — nepridėjo, bet visi aiškiai taip manė. Tikslai vienas mano mielas bičiulis Jonas, bambizas nuo Biržų, pribėgo prie manęs, apkabino, išbučiavo...

— Esą pas Abraomą patekęs, gal aš ir už jį užtarsiu žodelį. Kad ir bambizas, vis dėlto esą ne toks jau blogas pi lietis buvęs...

— O! — sakau, — mielas bičiuli, jei aš turėčiau tokią dūšią kaip tu, ir aš sutikčiau būti bambizas...

Šešėla mano atnešė pasėmęs iš šulinio vandens kati lėlį, — atseit, aliko paskutinį patarnovimą. Daugiau jis nieko jau nebeturėjo, bet man nieko daugiau ir neberekėjo. Vanduo — vis dėlto ne purvinas sniegas!

Išėjo, išlingavo kolona, esesininkų apstota, šunų pa lydima.

Vis dėlto, po velnių, buvo labai ir labai vidutiniška sa vijauta pasilikti vienam gulėti patvory ant sniego, susimai šiusio su purvynu.

Visas šlapias. Paeiti, pasikelti negaliu. Visiem sve timas. Niekam nereikalingas. Svetimoje vietoje, kuri gal tučtuojau virs kautynių lauku. Bet kokios pagalbos nėra iš kur laukti... Bene jau tikrai teks su Abraomu apie bam biziškus reikalus kalbėti...

Gi žiū! Iš patvorio kito galo atšliaužia pas mane per purvyną mano senas geras pažįstamas danas Paul Nielsen. Kadaisė jis buvo įžymus danų komunistų partijos veikėjas, CK ir politburo narys. Tikslai kai danų komunistų tarpe viršų buvo paėmę trockininkai, tai Nielsenas tuomet ir iš partijos buvo išjotas. Štuthofe sėdėjo jis jau pusantrų metų. Dabar, nakį bežygiuojant, jam vokiškas sunkvežimis pervaziavo koją, — ir jis taip pat nebegalėjo pasikelti. Bratkė ir jį paliko gyvą patvory. Prišliaužė prie manęs ir vie nas latvelis, jaunas toksai bernuželis, Štuthofe išsėdėjęs istisus metus, temokėjęs kalbėti tikslai latviškai — ir tai la bai negausiai. Jis dabar turėjo pleuritą, aukštą temperatūrą, eiti taip pat nebemokėjo. Nuo Bratkės akių jis buvo pasislėpęs po eglele — taip ir išliko gyvas. Pagaliau prie jo prie manęs ir vienas vokiečių kalinys, pilvūzas toks, Griun valdas, senis. Kadaisė jis buvo nepriklausomų socialde mokratų portijos narys. Nacizmo metu pardavinėjo savo krautuvėje tabaką. Į lagerį pateko šiaip sau, dėl visa ko, po atentato prieš Hitlerį komedijos, — tuomet ir daugiau pa našių buvusių vokiečių veikėjų buvo apgyvendinta lageryje. Iš mūsų visų keturių Griunvaldas buvo pats stipriausias, jis tikslai iš viso patingo eiti toliau ir nutarė čia pat vietoje laukti tolimesnių įvykių.

Mes jau keturi, — et! netrauks perkūnas!

Iš kažkurių pastogės išlindo folkščturmo būrelis, apie tris dešimtis žmonių. Kreivi tokie seneliukai, velką šautuvus ant pečių. Seneliukai tokie kreivi, šautuvai tokie sunkūs! Įdomu, jeigu reiktų jiems iš tų šautuvų šauti, ką jie darytų?

Nulingavo per kiemą seneliukai. Iš pastogių ėmė lįsti įvairūs bėgliai, kinkyti savo vežimus. Pasipainiojo vienas kitas karininkas. Prasimaigė keli būreliai esesininkų.

Kaip mum iš to prakeikto kiemo ištrūkus?! Nors per porą kilometrų toliau nuo plento pasistūmėjus!

Pasipainiojo blokavas, buvęs bėglys. Jis dabar vėl sa varankiškai veikė, atsiškyręs nuo Bratkės kolonos. Jis vel raitas jojo ant dviejų arklių, jieškojo kur nudžiovus vežimą kokį. Ketino ir mus pavežėti, bet, žinoma, pažado neištesėjo, — dingo kaip varlė tvenkiny. Vokiečiai bėgliai priimti

mus į savo vežimus griežtai atsisakė, — dar mes papjaušiau juos...

Kiemas ima tuštėti. Dingsta vienas vežimas paskui kitą. Iš grafo rūmų išsidangino visi nakvotojai. Išvažiojo grafi enė, išsiveždama šimtametę paralizuoat senutę. Grafo rūmai ištuštėjo.

Pasipasakojo prancūzas, karo belaisvis, nuo seniau t me dvare dirbęs. Grafo rūmai, sako jisai, jau visai tušti, mum, sako, geriau būsią rūmuose gulėti negu čionai patvory, purvynė. Kadangi mes patys skersai kiemą pereiti jau nebe galėjome, sunešė tasai prancūziukas mus į rūmus, gražiai ont šiaudų paguldė, — rūmai buvo pilni šiaudų, ant kurių viso kia publika jau nakvojo, o pats prancūziukas nuėjo jieškoti arklių ir vežimo — važiuosias namo!

Kiemas jau beveik apytuštis. Valkiojasi po jį tikslai vokiečių karo žandarmerija. Mum atėjo pats pavojingiausias momentas. Žandarmerija peržiūrinėja visas patalpas, veja lauk užsilikusius kokius nors piliečius. Vienas iš pagrindinių tos žandarmerijos uždavinių buvo — pribaigti tokią publiką kaip mes. Kur nuo šių velnių pasislėpti?

Siunčiame Griunvaldą, kaip vokiečių, su žandara is derėtis.

Jis su jais pavarė sukta politiką. Jis dėstė jiems, esą dėl nesveikatos atsilikę nuo kolonos, bet baisiai norime ją pavyti. Ir žandarai kartais nebūtų tokie geri — neduotų mum priemonių kolonai pavyti, kad mes vėl galėtume tapti padoris katorgininkai? Žandarai mūsų norą įvertino. Jie ėmė kalbinti vieną pabėgėlių vežimą, kitą, kad mus priimtų ir pavėžėtų ta linkme, kuria nuėjo mūsų kolona.

Niekas nesutinka. Žandarai pasiunčia Griunvaldą vel niop. Jie laiko dabar neturį tokiem niekam. Griunvaldas pats galįs derėtis, kad taip nori.

Griunvaldas derasi. Griunvaldas riejasi, — jis baisiai norįs būti paklusnus valdžiai ir padorus katorgininkas!

Bėgliai nepasiduoda Griunvaldo įkalbinėjimam. Jie nežina, kuria linkme dar patys važiuosią. Jie nežina, kur ir Bratkė su kolona nuėjo. Griunvaldas apie kolonos nužygia vimo linkmę žino dar mažiau. Maždaug jūros, arba Gdynės, arba Gdanskio linkme turėtų būti, net kas juos gali žinoti! Derybos neduoda vaisių.

Sinučiame Griunvaldą dar kartą derėtis su žandara is, — neišleisti jų iš akių. Grįžta Griunvaldas itin susirūpinęs. Žandarai jam pasisakė gavę įsakymą per dvidešimt minučių pasitraukti iš Godentovo.

Kaip nors dar tas dvidešimt minučių ištverus — ir būsi me išgelbėti! Kur dingti tai dvidešimčiai minučių?!

Tačiau žandarai, pasirodė, tarnybiniu atžvilgiu buvo la bai stropūs. Gavę įsakymą, jie dvidešimt minučių nelaukė, — jie tučtuojau išgaravo iš dvaro.

— Mes jau laisvi! — šaukia Griunvaldas pasistypinėda mas, net jam pilvas kliukis.

Grafo salėje surastais šluotkočiais pasiramstydami, šiaip taip nuslinkome į mažą kambarėlį prie virtuvės, taip pat buvusį šiaudais išklotą. Čia — vienas nedidelis langas ir mūrinės sienos — gana storos. Kas bus — kas nebus, bet čia kiek saugiau.

Plentų kryžkelėje sutraškėjo šūviai. Kažkas žlegtelėjo. Kažkas sustaugė. Kažkas su dideliu trenksmu sprogo. Lango stiklai sutarškėjo.

Vėl ramu, kaip niekur nieko. Staiga pasigirsta kažkoks birbimas ir dunksnojimas.

— Žiūrėk, važiuoja! — šaukia Griunvaldas ir pilvą al kūne trina.

Gulėdami ant šiaudų, pro langą ižiūrime: važiuoja!

Važiuoja Raudonosios Armijos tankai. Važiuoja ir va žiuoja. Tokia daugybė jų!

Po dešimties minučių jie buvo jau mūsų kieme...

Dailininkas P. Smuglevičius

(150-ąsias mirties metines minint)

Pranas Smuglevičius yra žymiausias XVIII šimtmečio antrosios pusės ir XIX šimtmečio pradžios lietuvių dailininkas. Jis buvo pirmas Vilniaus universiteto tapybos katedros vedėjas.

Dailininko tėvas Lukošius Smuglevičius, kilęs iš žemaitijos, buvo karaliaus Augusto III dvaro tapytojas. Iš septyneto savo vaikų penkis sūnus jis išauklėjo dailininkais. Iš jų savo neeiliniais gabumais ir darbštumu išsiskyrė Pranas. 1763 metais jis buvo pasiūstas į žymiausią to meto Romos dailės akademiją. Baigęs studijas, dailininkas dar ilgai gyveno Italijoje. Jis drauge su architektu V. Brenna padarė naujai atidengtu Nerono „Aukso Namų“ freskų kopijas, kurios tuojuo buvo išleistos graviūrų albumu.

1784 m. P. Smuglevičius pakviestas į Varšuvą, kur jis nutapo Bazilionų bažnyčiai 3 didelių altoriams paveikslus ir dekoruoja karaliaus rūmus. Sekančiais metais vyskupas J. Masalskis pakviečia jį į Vilnių ir paveda jam nutapyti keletą paveikslų naujai pastatytiems Verkių rūmams. Tačiau reikšmingiausia yra jo tuomet nutapyti Vilniaus vaizdai. 47 akva-

relėse dailininkas įamžino žymiausias Vilniaus architektūras — augštutinės pilies bokštus, žemutinės pilies karališką sieną, skaitlingus tvirtovės vartus, žymesnes šventyklas, universiteto rūmus ir eilę kitų miesto įžymybių. Jos turi ne vien dokumentinę vertę. Šios akvarelės — tai pirmieji peizažai lietuvių dailėje.

Varšuvoje P. Smuglevičius sukūrė 200 paveikslų ciklą iš savo krašto istorijos. 1794 metų sukilimo įtakoje dailininkas sukūrė eilę reikšmingų kompozicijų — „Kasciuskos priesaiką Krokuvos rinkoje“, „Didvyrišką J. Jasinskio mirtis barikadose“, „Tėvynės pamišė“, nu tapė eilės sukilimo vadų portretus.

1797 metais Lietuvos edukacinė komisija pavedė P. Smuglevičiui vadovauti Vilniaus universiteto tapybos katedrai, kur jis dirbo iki savo mirties. P. Smuglevičiaus kūryba yra įvairiapusiška savo tematika bei žanrais. Nors P. Smuglevičius ir buvo klasicizmo įtakoje, tačiau jis nekopijavo antikinės dailės išraiškos priemonių. Dailininkas nuolat stipriai savo kūrybos ryšį su gyvyminiu.

Mosklo - Technikos naujienos

DIRBTINIS ŽEMĖS SATELITAS — ĮSANGA Į TARP PLANETINĮ SUSISIEKIMĄ

Pildosi žmogaus svajonės

Žmogaus protas ir jo svajonės toli siekia, tikrai visam tam įgyvendinti jam trūksta medžiaginių galimybių. Vis dėlto, žmogus veržiasi pirmyn, nors ir sunkiai tas jam sekasi.

Kai savo metu Jule Verne parašė romaną apie tai, kaip per 80 dienų žmogus po vandenių apvažiavo aplink žemę, — tai buvo fantazija, svajonė. Kai Renesanso laikais, žmogus sumanė pamėgdžioti paukštį ir sparnais pakilti į orą, kuram tikslui garsusis Leonardo da Vinci buvo pasidarys sparnais aprūpintą mašiną, — tai buvo taip pat dar tikrai žmogaus svajonė. Bet šiandien jau veikia ištisi povandeniniai laivai; šiandien žmogus jau ne tik tai užkariauja oro erdvę, bet — jau nuskrieja į tarpplanetinę erdvę.

1957 metų spalio 4 diena bus istorijoje žinoma kaip naujas žmonijos žingsnis į ateitį: pirmą kartą, naujas svajonių realizavimas, nes tą dieną ir virš orinės erdvės — stratosferoje yra paleistas dirbtinis žemės satelitas — dirbtinis mėnulis.

Sugebėjus žmogui nugalėti žemės trauką, yra galimybė visiškai atitrūkti nuo žemės ir pasileisti į tarpplanetines erdves, yra galimybė skristi į mėnulį ir kitas planetas. Tai yra didelis žmogaus atsieikimas nu galėti gamtos varžtus, kliuvinius.

Dirbtinį žemės satelitą palei do Rusijos mokslininkai. Jis turi apskritą formą, 22,8 colių skersmens ir sveria 185 svarus. Viduje jis turi įrengimus, kurie į žemę siunčia garsinių bangų ženklus apie erdvės sąlygas. Dirbtinis mėnulis aplink žemę lėkia 560 mylių augštyje. Jo kelias yra kiek suplotas ratas — elipsė. Tas reiškia, kad vienose vietose jis daugiau nu tolsta nuo žemės, o kitose priartėja. Pradžioje jis lėkė po 18,000 mylių per valandą ir žemę aplėkė per 95,2 minutes. Bet veikiant tūlai trintčiai ir žemės traukai, satelito greitis mažėja ir jis vis daugiau artinasi prie žemės. Spėjama, kad per dvi savaites jis turi nukristi kur nors ant žemės. Kadangi satelitas palyginti labai mažas, tai jo matyti negalima, ypač tiksliai nežinant, kuriomis vietomis jis praskrenda.

SEKIAMI ŽEMĖS VIDURIAI

Žmonės veržiasi ne tik į augštį, į erdves ir ruošiasi skristi į kitas planetas, bet žmogus būtinai nori pasiekti ir žemės

vidurių gelmes. Mokslininkų žiniomis, kieta žemės pluta yra 18—35 mylių storumo. Po tai kieta žemės pluta eina 1,400 mylių storumo skystas, karštas žemės sluogsnis, kuriame visos medžiagos nuo nepaprastai karštos temperatūros yra skystame stovyje. O pačiame žemės centre esąs 800 mylių storumo kietas branduolys. Tat mokslininkų noras kaip nors pasiekti net šitą žemės branduolį.

Bet ligi šiol žmogus galėjo prasigriežti tik iki 4 mylių į gilumą, kai žemės pluta pragręžti reikia bent 18 mylių gilumo gręžimo.

Geofizikos metų mokslininkai posėdžiavo Toronte, nutarė kreiptis į savo vyriausybes ir siūlyti joms rūpintis pragręžti žemės pluta.

Bet jie dar nežino, kas atsitiktų, jeigu būtų pragręžta žemės pluta. Gal per tą skylę ims veržtis iš žemės gelmių karšta skystis ir suplaisinti žemę, arba gali užlieti lava plotus... Ką gali žinti, kokį „velnią“ iš žemės vidurių „pragaro“ gali išlaisvinti... Tai mokslininkai tam tikslui siūlo pasirinkti kokią salą vandenyne ir ten bandyti gręžti šulinį ligi žemės vidurio...

ISRASTAS NAUJAS BŪDAS KONSERVUOTI KRAUJĄ

Dabar kraujas konservuojamas vadinamose „kraujo bankeose“. Tai daroma kraują laikant šaldytuvuose. Bet dr. H. P. Merryman išrado naują būdą. Jis kraują užšaldo staigiai skystame azote - nitrogene 320 laipsnių žemiau nulinio Farenheito. Šis būdas leidžia kraują išlaikyti visiškai šviežiam sto vyje.

DAROMI BANDYMAI PERKELTI ŠIRDĮ

Dabartiniu metu širdis operuojama. Operuojant širdį, naujoji dirbtinė širdis. Operuojama širdis išjungama ir jos pareigas, kraujo varinėjimą, atlieka dirbtinė širdis. Baigus operuoti, širdis vėl įjungama, ir tęsia savo darbą toliau.

Bet šituo žmogus nepasitenkina ir nori vis daugiau ką padaryti. Tai dabar daromi bandymai širdį visiškai pakeisti nauja širdimi... Ir bandymai gana neblogai sekasi.

Žymūs širdies žinovai — kar. Bankstowno, Australijoje, lietuviai tautos būdu baigia statyti bendruomeninius namus. Inžinieriai ir dailininkai tarėsi, kaip toliau vesti darbus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

SKULPTORIUS JUOZAS

Spalio 2 d., Šv. Angelo Sargodieną, iš Paryžiaus į Havrą traukiniu, o iš ten Cunard Line laivu Saxonian išvyko žinomas lietuvis skulptorius Juozas Bakis su žmona, kuris studijų reikalais, pr. m. spalio 4 d. buvo atvykęs į Europą. P. Bakis lankę muzėjus, parodas Prancūzijoje, Ispanijoje, Marse (Tangere) bei Italijoje, bei galerijas meno kūrinių bet daugiausia buvo Paryžiuje, kur š. m. balandžio 26 — gegužės 9 d. buvo surengęs savo paskutiniųjų (beveik vien 1956—1957 metų laikotarpio) kūrinių parodą. Tų kūrinių ypač įsidėmėtini buvo: Pietų, Motėris su knyga, Malda, Nuėmimas nuo Kryžiaus (taip 1956, taip ir 1957 metų skulptūros, turinčios tuos pat vardus), Unidinė, Gaidys, Badas, Piemenė, Ruduo ir kitos skulptūros, viso apie 40 kūrinių.

Išvykimo dieną, „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbiui p. Bakis pasipasakojo savo išpuodžius iš baigiamos kelionės Europoje bei apie savo darbo planus Kanadoje. Daug menininkui, taip tapybos, taip ir skulptūros srityje dabar duoda tik Paryžius. Čia, sako, mes gyvena, kunkuliuoja, visi ieško naujų formų. Gi Italijoje ar Ispanijoje jis radęs vien galerijas, parodas „senojo“ meno, bet per mažai tesuteikęs ieškojimo naujų formų, naujų meno kelių. Būdamas Europoje p. Bakis sukūręs visą virtinę kūrinių, sako, visų pirma dėka labai širdingai pagalbai, kito žinomo lietuvių skulptoriaus Antano Mončio, nuolat gyvenančio Paryžiuje. (Su p. A. Mončiu, kurio kūrinių parodas „prabėgo“ ne tik kelius parodų salonus Paryžiuje bet ir Italijoje bei kitur, vėliau bus atskiras „N. L.“ bendradarbio pasikalbėjimas). Sako, dėka to, kad p. Mončio atelje bei mašinomis galėjau naudotis, kaip savomis, galėjau atlikti ir, ypač metale, atliedinti savo visus sumanytus darbus, kukliai paaikšino p. Bakis. Dėkingas esąs už visokeriopą pagalbą Pa-

BAKIS GRĮŽTA Į KANADĄ

ryžiaus lietuvių kolonijai, o ypač Minist. Dr. Bačkui, Ben druošenės Tarybos P-kei p. Bačkienei, Dr. Deveikei, p. Martorė, dideliame lietuvių prieteliui, kuris kap tik prancūziškai parašęs įžangą į katalogą p. Bakio kūrinių, ir visiems kitiems lietuviams, taip Paryžiuje, taip ir kitose Prancūzijos vietose.

Grįžęs į Kanadą p. Bakis visų pirma nori pradėti organizavimą savo kūrinių parodos, kurią numato surengti ateinančių metų kovo mėn. Sako, tai busianti dalinai apžvalginė paroda visos kūrybos ir dalinai „ataskaitinė paroda“ iš šios savo kelionės į Europą. Parodą nutaręs surengti Toronte, kur dabar ir grįžtas.

Stoty ponus Bakius, linkėdamas geros kelionės ir tolimesnės sėkmės kūryboje, palydėjo būrelis Paryžiaus lietuvių.

Rimvydas.

AUSTRALIJOJE VEIKIA ANTIKOMIKINIS MOKSLEIVIŲ KLUBAS

Australijoje, Geelonge savaitgalio mokyklos vedėjos K. Normanienės įsteigtas antikominis moksleivių klubas gėkmingai veikia. Jo nariai neskaito komikų, sunėdę krūvin juos sudegina ir atkalbinėja kitus draugus skatinti šią žalingą jaunimui literatūrą. Antikomikinio klubo steigėjos K. Normanienės rūpesčiu jau gauta iš burmistro 500 naudingų ir įdomių jaunimui ir vaikams knygų pasiskaityti. „Geelong Advertiser“ jau du kartus pirmame puslapyje atspausdino nuotraukas ir aprašymą iš kovų su komikais. Vienoj nuotraukoje vaizduojami klubo nariai, dėginant komikus, antroje nuotraukoje vaizduojama klubo steigėja K. Normanienė skirstanti ir tvarkanti gautąsias knygas. Iš tos kovos su komikais steigiama specialiai jaunimui ir vaikams biblioteka, kurios veidėja yra antikominio klubo steigėja. Geelongo miesto burmistras kovą su žalingomis jaunimui knygomis parėmė.

PARYZIAUS „LIETUVIS KOSIOS ISTORIJS LIEKANOS“

Besibastydamas Paryžiaus gatvėmis dažnai galvojau, ar daug čia tomis gatvėmis yra vaikščioti lietuvių, kurių ne tik po paskutinio karo būta veik visuose pasaulio užkampiuose. Lietuvių būta ir senaisiais laikais svetur. Daug jų keliavo valstybiniais reikalais, buvo ir (šiandienine terminologija tariant) turistų. Bet, tas nuo seno žinomas „lietuviškas kuklumas“ atnešė mums, vėlyvesnėms kartoms, tai, jog veik neturime jokių rašytų duomenų, užrašų apie jų keliones, jų patirtus išpuodžius, sutiktus žmones. Begalvodamas apie tuos „senus“ Lietuvos praeities laikus, pasukau į Boulevard de Montparnasse ir čia ties namu nr. 80 sustojau ir prikaltas vietoje! Namas gana seniai statytas. Užrašas ant sienos, didelėmis raidėmis užrašytas, rodo, jog dabar čia esanti berniukų mokykla. Bet virš geležinių, matyti seno meistro kaustytų, varų ir šiandieną yra jungtinis Lietuvos-Lenkijos karalystės herbas su mūsų lietuvišku Vyčiu. Kokis būdu ir iš kur čia atsirado mūsų Vytis?

Ogi tuose namuose buvo, paskutinės prieš Padalinimą, Lietuvos-Lenkijos karalystės pasiuntinybės būstinė. Ten kaip tik nuvedavo keliai ir seno sios Lietuvos keleivių anais laikais į Paryžį. Namas statytas apie 1760 metus ir rodos tuojuo pat buvo užimtas Lietuvos-Lenkijos pasiuntinybės reikalams. Kitaip tariant jame per trisdešimt metų buvo ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės atstovybė. Šiandieną, po kelių perdirbimų ir remontų, iš tos praeities teliko tik tas herbas virš vartų.

Eidamas toliau į šiaurę, atsidūriau Šv. Severino rajone ir patekau į Šv. Severino bažnyčią, kurioje, šoninėje sienoje, bet vis žvakėmis apstatyta yra kiekvienam lietuviui brangi Aušros Vartų Šv. Panelės paveikslas kopija, atgabenta į Paryžių lietuvių dailininko Vitkevičiaus 1848 metais. Tokia pat kopija yra ir Paryžiaus Adomo Mickevičiaus muzėjuje, buv. t. v. Hotel Lambert rūmuose.

Čia pat, netoli Hotel Lambert, toje pat Šv. Liudviko saloje yra Šv. Liudviko bažnyčia (tikriausiai tariant bažnyčia „Šv. Liudviko saloje“), kurioje yra palaidotas buv. Lietuvos-Lenkijos karalius Jonas - Kazimieras, kuris 1668 metais, po abdikacijos, išvyko į Prancūziją ir čia St. Gerain vienuolyne 1672 m. mirė. Vienoje iš šoninių koplyčių labai gražus, baltos marmuro, paminklas besimeldžiančio karaliaus, kuris savo karūną padėjęs į šalį. Ir tie palaikai juk taip rišasi su senosios Lietuvos istorija. Tai juk Jonušo Radvilos laikai.

Mūsų Vytis puošia ir daugiau namų Paryžiuje, bet tai vėlyvesnės istorijos liekanos. Senos pakrantėje nuo senų laikų įsitaisę „bukinistai“ irgi dažnai turi mūsų praeities senelių, daugiausia XVII—XVIII šimtmečių žemėlapių, liečiančių Lietuvą.

Tai vis nuotrupos mūsų praeities, bet jos čia, Paryžiuje, atsirado ne atsitiktinai. O kiek dar čia yra visokių liekanų, kurias pasaulio akyse esančios lenkų ir Lenkijos senienomis, tačiau tikrumoje daugelis ir tu senienų liudija ne apie Lenkiją, o apie Lietuvą, josios padėtį, josios žmones. Juk Gilbert de Lannoy, keliavo į Vytauto Lietuvą josios politinės išminties patrauktas.

RIMTAS FILMŲ ŽURNALAS

Mūsų tautietis „Semeniškių idilių“ autorius, Jonas Mekas, New Yorke leidžia rimčiausią šiame kontinente filmų žurnalą „Film Culture“. Tai iliustruotas filmų žurnalas, kuriame bendradarbiauja žymiausi filmų aktoriai, režisieriai ir filmų žinovai. Žurnalas turi korespondentų visuose kraštuose. Žurnalas leidžiamas gražiai ir brangiai popieriu, gražiai iliustruotas ir rmtai tvarkomas. Paskutiniu laikų žurnalas į savo apimtį įjungė ir televiziją. Žurnalas išeina kas mėnuo ir jo kaina metams 5 dol., o atsikiro numerio kaina 50 ct. Adresas: 215 West 98th Street, New York 25, N. Y., USA.

CORTINA Development

SKELBIA NAUJO PROJEKTO ATIDARYMĄ

PRIEŠAIS NAUJĄ BUNGALOW STATYBOS PROJEKTĄ.

CHATEAUGUAY!

NETOLIMOS ATEITIES MODERNISKAS MIESTAS.

PRIE DIDŽIOJO ST. LAURENT LAIVŲ KELIO IR SUNKIOSIOS PRAMONĖS

Geriausias investavimas!

SKLYPAI VAISMEDŽIŲ SODE.

Kaina tik \$ 329.

Įmokėti \$50.

PIRKĖJUI PAGEIDAUJANT, KIEKVIENU METU DAROMI NUOSAVYBĖS DOKUMENTAI PAS NOTARĄ.

LIKUTIS ISSIMOKEJIMUI PER 1—4 METUS, Be nuošimčių ir taksų!

GEROMIS MŪSŲ SĄLYGOMIS JAU YRA PASINAUDOJĘ DAUGELIS LIETUVIŲ

Skambinkite šiandien HU 9-3691

MŪSŲ ATSTOVAS JUS PAIMS IŠ NAMŲ, PARODYS SKLYPUS

IR PARVEŠ NAMO BE ĮSIPAREIGOJIMO PIRKTI.

CORTINA REALTIES INC.

BETTER BUSINESS BUREAU NARYS.

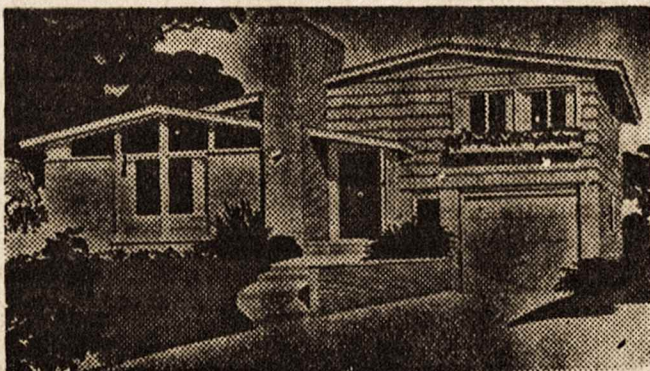
Atstovas P. Juodkojis

DARBO VALANOS KASDIEN NUO 9 IKI 6.30

69 Central St., LASALLE, Que.

PRIE MERCIER TILTO.

DIDELĖ AIKŠTĖ MASINOMS NEMOKAMAI.

LONDON, Ont.

MŪSŲ „DELEGATAS“ LIETUVOJE NUDEGĖ NAGUS

Mūsų mieste yra žinomas lietuvis kapitalistas Pajuodis, kuris vertėsi viešbučių prekyba ir taip pralobė, kad dabar laikomas čia milijonierium. Kas ten tiksliai kito pinigų suskaičius, bet neabejotina, kad tai yra tvirtai pasiturintis KanaDOS pilietis. Dabar jis čia laiko „parking lotą“ ir gerai uždirba. Žodžiu, tai yra mūsų Londono miesto buržuazijos ir palyginamas kapitalistas.

Bet, nusistebėsite, jis deda „progresyvių“ ir kaip toks pateko į „kanadiečių delegaciją“, kuri buvo pakviesta lankyti okupuotąją Lietuvą. Na, ir lankėsi visos „penkioliktos“ sudėtyje. Kaip „progresyvis“, jis dabar mažai kalba apie „sovietinį gerbūvį“, bet vis dėlto vienam kitam po žodėlio prasitaria...

Mes negalime teigti, kad mūsų Pajuodis bus atsivertęs, bet faktas yra, kad Lietuvoje jis labai, kaip sakoma, „nudegė nagus“.

Visų pirma jis sako, kad visą „delegaciją“ nuvežė, atvežė, Lietuvoje maitino, viešbučiu, vežiojo ir dovanojo okupuotąją Lietuvos valdžiai, bet nežiūrint, o vien dovanojantis išleisdamas per du tūkstančius dolerių. „Ir kaip neišleisi“, sako jis, „jeigu ten visi kollektoriai yra padaryti ubagai“. Esą, visis nuskurę. Ir, bendrai, gyvenimas Lietuvoje yra labai žiaurus.

Pajuodžiui buvę tragiškesniausia, kad jis negalėjęs nuvykti į savo tėviškę. Ir kaip esą nuvykti, jeigu nėra net susisieki mo priemonių. Girdi, valdiškas autobusas jį nuvežęs į Žiobiškio miestelį (buv. Rokiškio apskr.), o toliau į tėviškę jau nebuvę kuo pavažiuoti, tai tris dienas Žiobiškyje pabuvęs ir sugrįžęs atgal į Vilnių, „kaip šuo mašalą kandęs“... Tiksliai, kaip žmonės sužinoję, (gandas greit plito), kad Žiobiškį pas žmonos seserį viešpatį kanadietį, atbėgę žmonių teirautis, kaip žmonės gyvena Kanadoje? O kaip jie gyvena, Lietuvos žmonės galėję spręsti jau vien iš to, kad jis jų tarpe „atrodęs, kaip razinkos pyragė“... Tai tas Razinkas Pajuodis nesigailėjęs blogų įvertinimų savo pažintams, kaip jis dabar ne sigaili tokių įvertinimų Lietuvos žmonėms, kuriuos vadina girtuokliais, tinginiais, spekuliantais ir vagimis. Girdi, kaip Lietuvoje žmonės gali gerai gyventi, kad jie tinginiai ir girtuokliai?...

Tiktai Pajuodžio broliai esą geri ir gerai gyvena, nes vienas esą statosi namus už 30,000, o kitas už 70,000 rublių. Kai Pajuodis buvo paklaustas, iš kur gi jo broliai gavo tiek daug pinigų,—tai jis tiksliai mykia, kažką murkia ir atsakyti negali.

Paklaustas, kodėl gi vis dėlto jis nenūvyko į tėviškę, atsako, kad, viena, nėra kuo nuvažiuoti, o, kita, buvę jam pasakyta, kad niekas negarantuoja, kad pakeliui jo neperims partizanai, su kuriais kalba gali būti visai trumpa...

Bendrai, mūsų Pajuodis daug suka, mala, bet viena jis aiškiai sako: Lietuvon aš tai jau nevažiuosiu... Well, ten žmonės gyvena, bet aš tai jau nenorėčiau ten patekti... Kor.

REGINA, Sask.

LANKĖSI IŠ MONTREALIO DU GYDYTOJAI

Lestocke jau kelinti metai kai gydytojo darbą dirba daktaras Stasys Stonkus, kuris vietos gyventojų tarpe turi labai didelį pasitikėjimą ir augantį visų įvertinimą, kaip žmogus ir kaip gydytojas.

Prieš kiek laiko čia buvo užsukę du gydytojai iš Montrealio — Dr. E. Andrukaitis ir Dr. Kunsteris, kurie čia buvo atvykę į Banfe. Ta pačia proga abu daktarai svečiai vizitavo ir mūsų daktarą St. Stonkų, kurio šeimoje abu viešėjo.

Mūsų nuošaliame provincijos mieste tai buvo savotiška

šventė, kai iš taip toli atsilankė nelaukti svečiai. Kor.

DEMESIO, LIETUVI!

Lietuvaitė, 29 metų, mielai norėtų susipažinti su nevedu šiu tautiečiu tikslu sukurti šeimą. Atsakysiu į laiškus, gautus su atvaizdu, kurį pagal siuntę pateikdavimą grąžinti. Prašau rašyti adresu:

C. Jonuškaitė, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

Vaistai į Lietuvą,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ IR KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt. Užsakymai iš kūrų priimami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Tel. PO. 8-1135

SPECIALIAI NUPIGINTA RŪBŲ VALYMO KAINA.

Kostiumas 0.95
Paltas (lengvas) 0.95
Suknelė 0.90
Skrybėlė 0.85

ir t. t., ir t. t.

Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.

Liet. sav.: J. Kriaučiūnas, A. Majauskas, N. Matulaitienė.

TEL. TR. 1135 — 2836 ALLARD ST. — MONTREAL.

PARDUODAMI

DIDELI IR MAŽI ŪKIAI

su ar be pieno kontrakto, gyvuliai, ūkiškos mašinos, cukriniai klevai, miškas, upė, kalnas.

Kaina \$ 2,500 iki \$ 45,000. Įmokėti tik \$ 500.00.

Rašykite dėl katalogų, pažymint anglų ar prancūzų kalba.

MARCHESSAULT & ENRIGHT INC.,
West Shefford, P. Q.

MŪSŲ SPORTAS

PRISIMINKIME EUROPOS KREPŠINIO NUGALĖTOJUS.

Kaip prisimename, 1937 m. Lietuvos krepšinio rinktinė iš Rygos parsivežė Europos meistrio vardą, kurį ir vėl apgynė po dvejų metų Kaune vykusiose pirmenybėse. Šiomis tarptautinio masto pergalėmis Lietuvos vardas liko ilgiems laikams įrašytas į pasaulio sporto istoriją, ir šie laimėjimai buvo plačiai išgirsti visuose kontinentuose.

Šiomet sukanka 20 metų nuo 1937 metais laimėjimo antro Europos krepšinio pirmenybėse. Norint tinkamai prisiminti šią retą sukaiktį, lapkričio 9 — 10 dienomis Chicagoje yra rengiamas minėjimas, kurio metu bus pagerbti neužmirštami abiejų pergalų pirmenybių dalyviai. Čia taip pat bus keturių geriausių JAV lietuvių krepšinio komandų žaidėjų, sportininkų vakaras ir banketas.

Patį minėjimą, Š. Amerikos lietuvių FAS Komiteto pavedimu, organizuoja Vidurinių Vakarų Sporto Apygarda, o faktinuoju rengėju yra tam reikalingas sudarytas komitetas.

Komitetas kviečia visus Amerikos žemyn gyvenančius lietuvius prisidėti prie šio didelio užsimojimo. Norint gauti platesnę informaciją, arba patalkiškai komiteto darbuose, kreipiasi generalinio sekretoriaus adresu: J. Vaičiūnas, 1216 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill. Telefonas: TO 3-7327.

Tik bendras darbas ir talka įgalins tinkamai atlikti šią ne lengvą mums skirtą užduotį. Sukakties Minėjimo Kom-tas.

DEVYNIŲ METŲ SUKAKTUVES.

Sporto klubas Vytis lapkričio 16 d. ištaigingame Royal York viešbutyje rengia didelį 9 metų sukaktuvių minėjimą-balių. Kadangi vietų skaičius ribotas (tik 200), o paklausa jau dabar didelė, visi vytičiai, jų bičiuliai ir kiti yra prašomi iki lapkričio 1 d. staliukus rezervuoti pas Sofiją Kasperavičiūtę, 236 Crawford Ave, tel. LE 3-2245. Biletai prie įėjimos ne bus pardavinėjami. Tai bus, kaip ir pernai, vienintelis toks šaunus parengimas visoje kolonijoje.

„Atžalyno“ teatro Sydnėje, Australijoje, tarybą sudaro: K. Dauguvietytė - Šniukstienė, S. Skorulis, J. Dambrauskas ir J. Kalakonis. Taryba apsvaistė tolimesnės veiklos planus. Teatras vyksta į sostinę Canberą su V. Alanto „Visuo menės veikėjais“ gastroliu.

NAUJIENA!!!

Pinigai siunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją.

Pristatoma per 2 savaites.

Pilnai garantuota ir oficialiai.

100 rublių \$ 10.00

Persiuntimas \$ 5.00

Perlaidos didžiausia suma \$ 50. Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.

GRAMERCY

118 East 28th St.,
New York 16, N.Y., U.S.A.

Licensed and Bonded
by N. J. State
Banking Commission

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK AVE, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Dr. TASSY SINGERMAN
optometristas-optikas

TIKRINAMOS AKYS — PRITAIKOMI AKINIAI

4281A St. Lawrence Blvd., Montreal. VI 5-7928

TAUPLYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

„Litas“ veikia sekmadieniais 11—1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117 — 6th AVENUE, LACHINE

Lietuviams nuolaida.

ME7-6727

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO SUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONA ITĖ B. M. Dodon).

2544 CENTRE St., Montreal Wellington 5-3292

STATAI AR REMONTUOJINAMUS

pirk statybines medžiagas vienintelėje tos rūšies lietuviškoje prekybos įstaigoje Montrealyje

AMLIT Builders Supplies Ltd.

6720 E. Henry Bourassa Blvd., Montreal North,

Naujas telefonas DU Pont 1-0182,

reikale šauk bet koku laiku.

Žemiausiomis kainomis ir patogiausiomis mokėjimo sąlygomis čia galima gauti visas statybines medžiagas: visokių rūšių lentas, cementą, cementinius blokus, plytas, vinis, dažus, stogo dengimo ir izoliacines medžiagas. Greitas pristatymas.

II.

PRIIMAME UŽSAKYMUS PASTATYTI NAMUS

ant Jūsų nuosavo arba b-vės parinkto sklypo.

Statybos darbus atliks, AMLIT vadovybės rūpesčiu, neseniai įsteigta, specialiai statybos reikalams, nauja lietuviška bendrovė:

LINDA Construction Co. Ltd.

Dėl namų užsakymų, darbų prie jau vykdomos statybos ir visais kitais statybą liečiančiais reikalais prašome kreiptis į naujos bendrovės raštinę:

5290—16th Ave. ROSEMOUNT. Tel. RA 1-7524

arba vakarais skambinti statybos b-vės techniškojo vedėjo-kontraktoriaus Zenono Tamašausko tel. CL 5-1558.

AMLIT B-VĖS VALDYBA.

LIETUVOJE MIRĖ ŽURNALISTAS
MATAS BAGDONAS

Iš Lietuvos tiksliai dabar atėjo žinia, kad ten liepos 28 d. kalinė. Užuojauta kenčiančiai našlei ir sūnams!

VEL EINA
KNYGŲ LENTYNA

Kurį laiką sustojęs bibliografas laikraštis „Knygų Lentyna“, kaip praneša redaktorius Aleksandras Ružancovas, jau išėjo iš spaudos ir sekan tieji numeriai skubiai ruošiami spaudai. Dabar „Knygų Lentyna“ leidžia JAV Lietuvių Kultūros Fondas. Ši žinia yra malonus kultūrinis faktas. „Knygų Lentynos“ redakcijai rašyti kiti p. Aleks. Ružancovo adresu: 203 Madison Street, Westville, Illinois, USA.

● Australijos lietuvių studentų suvažiavimas šiemet įvyks gruodžio 26 d. Melbourne. Informaciją duoda Rūta Kavaliauskaitė, 192 Gibson Ave., Padstow, N. S. W.
● „Sešių krypčių“ meno parodoje dalyvavo šie lietuviai: H. Šalkauskas ir J. Mikševičius, greta latvių ir estų dailininkų.
● Ramona Rataitė, dailininko Rato duklė, Australijoje laimėjo šokio konkursą ir tapo priimta Elizabethan Opera Ballet Co, kur ji dalyvauja trijuose baletuose.
● Tradiciniai Don Varnas verteranų posto šokiai yra rengiami spalio 19 d. Lietuvos Vyčių salėje.

Matas Bagdonas buvo ramus, sugyvenamas ir tolerantiškos būdo žmogus. Mėgo papokštauti, pajuokauti ir mokė jo linksmi papasakoti. Visada jis būdavo geroje nuotaikoje. Nuostabiai jis sugebėjo užsiimti ir išvengti Sibiro, kai jo žmona ir dabar tebevargsta Si

HICKSON GROCERY

Čia rasite
įvairių bravorų
ALAUŠ,

įvairiausių rūšių dešrų, rūkytos mėsos, sviesto, sūrių, sūdytų silkų, raugintų agurkų, vaisių, juodos duonos ir įvairiausių konservuotų produktų.

Užsisakykite čia alų savo pobūviams!

241 Hickson Ave. Tel.: PO 6-5641 Verdun.

Sav. Paul Jocas.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BAL TIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.

PO 7-0211
PO 7-0311

Office: 727 Argyle
VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

ŠALPA IR DOSNUMAS

Rudens metas — šalpos ir labdarybės metas. Daug triukšmo ir reklamos keliama dėl taip vadinamo „Raudonosios Plunksnos“ vėjau. Prisipažinti, kad tai sveikas ir naudingas reikalas, mes iš savo pusės raginame jam aukoti ir, kaip šio krašto piliečiai, tinkamai paremti bendruosius labdarybės tikslus.

Tačiau mums, kaip lietuviai, iškyla kitas svarbus reikalas, būtent — savoji šalpa. Toji šalpa nėra naujas dalykas, jis metai iš metų kartojasi ir atrodo kartosis tol, kol mūsų tarpe bus skurdo ir likimo nedalios prisilgtų brolių. Marškiai, kaip sakoma, yra arčiau siai prie kūno, todėl tautiečių vargai pirmiausiai privalo mums rūpėti.

Šiuo ir sekančiais metais mes nesiaš šalpos Fondo padaliniai darys savo apylinkėse pinigines rinkliavas, laike kurių ir į Tave, Braugus Tautietį, kreipsis vienokiu ar kitoku būdu prašydami šalpai aukos. Se nelius, džiovininkus, chroniškus ligonius, daugiavaikes motinas, karo invalidus, kurių ge-

rokas skaičius yra nelyginant pasmerktas neaiškiam likimui Vokietijos barakuose, privalo me visi šelpiti, nes tai mūsų kščioniška ir patriotiška pareiga. Jei mes jų neatsiminsime, kam jie turi rūpėti, ar svetimie ms? Kanados lietuvių visuomenė savos šalpos reikalą supra to teisingai ir jau eilė metų, kai tam tikslui gausiai aukoja. Reikia, kad ir šiais metais būtų nesilpniau aukojama, nes šelpiamųjų skaičius nesumažėjo ir jų bėdos, kaip buvo, tebėra tos pačios.

Kai į mus kreipsis asmeniš kai, arba laiškų prašydami šalpai aukos, duokime ir duokime gausiai. Svarbus tautinis ir artimo meilės reikalas, todėl ne manykime, kad apseis be mūsų, kad kiti už mus padarys... Būkime tikri, kad kiekvienas labdarbei duotas doleris padarys labai daug, jis nušluos tys asarą ne vienai senutei, pa lengvins kančias paliegusiems ligoniams ir padės pamaitinti nevieną alkana būrą.

Šalpos Fondo C. Komitetas.

V-jį Kanados Lietuvių Die-

na praėjo kaip graži ir pakili lietuviška demonstracija, atnešusi pasigėrėjimą tūkstančiams suvažiuosiu lietuvių ir atkreipusi palankų dėmesį kana diečių tarpe. Šios šventės pasi sekimas priklauso nuo jos ren gėjų kruopštaus pasiruošimo ir jungtinių pastangų. Tai bu vo geras įrodymas, kad ir nedi delės lietuviškos kolonijos ga li atlikti didelį darbą, kai atsi-

randa energingų darbuotojų.

Krašto Valdyba dėkoja šven tės šeimininkams — Niagara Falls, St. Catharines ir Wel land Lietuvių Bendruomenės Apylinkei, jos Valdybai ir tie siogiai visą šventės pasiruoši mo ir pravedimo darbą atliku siam Bendruomenės sudarytam Lietuvių Dienos Rengimo Ko mitetui, kurio Pirmininkui p. P. Balsui tenka ypatinga padė ka už jo asmeniškai įdėtą dide lį trūšą, sugebėjimą ir gražų šventės pravedimą.

Didelė padėka p. V. Žu kauskui už gražiai suredaguo tą ir Dienos progą išleistą Met raštį.

Labai ačiū Lietuvių Dailės Institutui už turtingą ir gerai surengtą Meno Parodą.

Šia progą, Valdyba dėkoja taip pat Kanados ir JAV lietu viškai spaudai, straipsniais ir pranešimais prisidėjusiai prie Penktosios Lietuvių Dienos pa sisekimo.

Kanados Lietuvių Bendruome nės Krašto Valdyba.

VĖL PERRAŠOMA SOVIE TŲ SAJUNGOS ISTORIJA

Stalinui esant Sovietų Sąjun gos istorija buvo nuolat perra šinėjama, darant išvadas iš vy kstančių „valymų“. Ištisi „So vietų enciklopedijos“ tomiai būdavo naikinami ir naujai sp

1st. LE 4-7549. Nm. RO 2-9138

M. D. MORTON.
B. A., LL. B.

ADVOKATAS

(Barrister, Solicitor, Etc.)

1052 A Bloor St. W. Toronto.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

Heyden Street
(netoli Bloor ir Yongle)
Toronto 5, Ont.

Tel.: Office WA 4-9501

Res.: BE 3-0978

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

201 Northern Ontario Bldg

330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

International Service Bureau

Pirmasis Lietuvių Kelionių Biuras Toronte.

91 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE. 6-5613.

DIREKTORIUS — A. LIUDŽIUS

Ištaigos darbas atliekamas 2 atskiruose skyriuose:

I. EMIGRACIJOS IR KELIONIŲ (Travel):

Iš Europos (taip pat iš Lietuvos) ir kitų pasaulio kraštų įvažiavimo Kanadon ir išvažiavimo iš Kanados reikalų tvarkymas, vizos, pasai, kelionės liudijimai, transatlanti nių laivų-lėktuvų biletai, taip pat geležinkelinių ir autobusų biletai; Floridoje, Kalifornijoje ir kitose Amerikos ir Ka nados vasarvietėse vietų užsakymai; Kanados ir Amerikos žymesnių miestų viešbučiuose kambarių rezervavimai; ekskursijų vietoje, Amerikon ar Europon organizavimas; asmeninio kelionių bagažo, baldų ar bet kurio kito turto persiuntimas į bet kurią paskyrimo vietą Kanadoje, Ame rikoje ar Europoje (patarnavimas su pilnu apdraudimu iš pat įsų buto). Kelionėms laivais skyrus naudojasi Ke lionių Bendrovių „AROSA LINE“ ir „SITMAR LINE“ patarnavimais. Skrendant lėktuvais — „PAN AMERI CAN WORLD AIRWAYS (PAA)“ ir „TRANS-CANA DA AIR LINES (TCA)“.

II. DOVANŲ SIUNTINIŲ SKYRIUS:

Per šį skyrių Dovanų Siuntiniai ir vaistai siunčiami į LIETUVĄ bei kitus kraštus teisioginiai iš Anglijos (Londo no) su pilna siuntinių įvertinimo ir gavimo garantija. Taip pat per šį skyrių persiunčiami pinigai į visus PASAULIO KRAŠTUS siuntimo dienos kursu.

Restoranas „RŪTA“

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pri tyrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

ausdinami, jei juose buvo apie tuos, kurie neteko Stalino malo nės ir savos galvos. Bet po Stalino tas pats. Apie patį Sta liną ir jo istorinį vaidmenį da bar jau pačioje Maskvoje žy miai kitokios nuomonės. Išny ko iš Sovietų Sąjungos istori jos Berija, o dabar imama iš trinti arba bent susmulkinti Malenkovo, Molotovo, Kagan o vičiaus ir Šepilovo vardus ir darbus. Neseniai Maskvoje išė jusioje Sergejevo ir Andrejevo brošiūroje, skirtoje partijos propagandistams, kalbant apie karo metu veikusių vyr. gyny bos komitetą, nebeminimas Molotovas, to komiteto buvęs vicepirmininkas, nei Malenko vas su Kaganovičium, nors ir jie buvo to komiteto nariai. Dar „Sovietų Enciklopedijoje“ šie trys išbrauktieji buvo mini mi eilėje tų, kurie „skynė kelią sovietinei pergalei“. Brošiūro je atitaisoma ir kita istorinė klaida.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

VA yra visų lietuvių vėliava,

todėl visi ją skaitykime.

DAROMI BANDYMAI PERKELTI ŠIRDĮ

Atkelta iš 4-to puslapio.

diologai Baltimorėje padarė bandymą: šuniui išėmė jo nuo savą širdį ir jam įdėjo kito šun s širdį... Šuo po operavijos, su svetima širdimi, išgyveno vieną valandą ir 8 minutes. Ži noma, tai tikrai mažas pasiseki mas, bet tai vis vien jau yra gera užuomazga, todėl jie pa

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West

Room 503

(kampas Bay & Richmond)

TORONTO, ONTARIO

Telefonai

Ištaigos Namų

EM 2-2585 ST 8-5088

W. A. LENCKI.

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas—Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM 6-4182

Toronto.

tenkinti savo bandymu ir pa reiškė, kad „širdžių persodini mas žmonėms jau yra galimy bės srityje“. Kol kiti mokslinin dar ir japonų invaziją, kai vy ko antrasis Pasaulinis karas. Bet jau prieš jį anglų adminis tracija buvo paruošusi Malajų federaciją, kuri galutinai įgy vendinta 1957 m. rugsėjo 1 d.

MALAJAI...

Atkelta iš 3-čio pusl.

nė, ir tos gėrybės yra išveža mos į pasaulinę rinką.

Malajai yra pakeliui iš va karų į rytus. Pro Malaką eina didieji pasauliniai jūrų keliai, kuriais vyksta laivų susisieki mas Vakarų su Rytais.

Marga praeitis.

Malajai kažkada turėję sa vo karalią. Pradėjus juos lan

kyti Europos keliauninkams, jas valstybes. Vakarų valstybės prasidėjo okupacijų laikai. Pir mieji portugalai užėmė Mala toms duoda laisvę, savarankiš jus, po jų atėjo danai, o po da kumą ir nepriklausomybę. Ma nų britai. Taip vieni kitus stū lajai yra naujas to pavyzdys.

SIUNTINIAI Į LETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.

Naujas skelbimas su naujėnybėm.

Prašau perskaityti šį skelbimą ir įsitikinti, kad pasiųsti bet kokį siuntinį, o ypatingai vaistų ir medžiagų į Lie tuvą bei kitus kraštus yra prieinamiausiai ir pigiausiai tik per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 COLLEGE ST. (PRIE OSSINGTON),

TORONTO, TEL. LE. 1-3098

Jūsų sudarytus, apdraustus, rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiu mams ir paltams medžiagų, kostiumams priedus ir kitas prekes.

DĖMESIO! dėl siunčiamų vaistų ir medžiagų iš Anglijos.

Nuo š. m. rugpjūčio mėn. 6 dienos žymiai atpiginti vais tai siunčiami iš Anglijos, pavyzdžiui:

Streptomycine arba Dihydro-Streptomycine	
30 a 1 gr.	su maitu \$ 7.90
Isoniazid 1000 tabl. 50 mgm.	\$ 4.70
Penicillin in oil 1X10 cc 3 mil. u.	\$ 1.00
Cardophyllin (Theophyllin) 100 tabl. 0.2	\$ 1.10
Multivitamin 500 tabl.	\$ 2.80
Vitamin B. Complex Forte 500 tabl.	\$ 4.20
Serpasil 500 tabl. 0.1	\$ 4.70
Serpasil 500 tabl. 0.25	\$ 11.10
Vitamin B. Complex 250 tabl.	\$ 1.70
Phenobarbiton 500 tabl. 1 gr.	\$ 1.60
Aspirin 1000 tabl.	\$ 1.70
Digoxin 500 tabl.	\$ 3.80
Butazolidine 100 tabl. 100 mgm.	\$ 4.60
ir t. t. ir t. t.	

Siunčiame įvairius antibiotikus:

Aureomycin, (Achromycin, Chloromycetin, Crystamyc yne, Erythromycin, Penicillin, Estomycin, Mixtamyc in, Seromycine, — Cycloserin, Streptomycine, Dihyd ro — Sterptomycine, Terramycin, Viomycin ir įvairias medžiagas ir instrumentus dantims taisyti.

Taip pat yra žymiai atpigintas oro pašto mokestis.

DAR DIDESNĖ NAUJIENA:

Yra gauti iš Anglijos vyriškiems ir moteriškiems kos tiumams bei paltams naujų vilninių juostelėmis medžia gų pavyzdžiai. Tų medžiagų kainą pasakiškai žema, t. y.: Keturiems kostiumams — 14 yrd. medžiaga su pamuša lu ir šerine (kljonke) įskaitant visus mokesčius — tik tai — \$ 72.30. Arba už tą pačią kainą 3 kostiumai ir vie nas paltas arba 2 kostiumai ir 2 paltai.

Siunčiant į Aziją (Sibirą) reikia pridėti dar \$ 1.80. Medžiagų pavyzdžius galite pamatyti mūsų įstaigoje Toronte ir pas poniją Juraitienę Hamiltonė. (Užsakant šį pakietą laiškais prašome nurodyti pageidautiną spalvą).

Be to siunčiame iš Anglijos kaip seka:

Švediškas elektrines siuvas masinas, 38-nių modelių Hohner akordeonus, Moderniškiausias mezgimo masinas, Šveicariškus laikrodžius firmos „Cyma“ ir „Dixton“, Stiklui pjauti peiliukus su deimantu ir metalinius, Parkerius, Dviračiams padangas ir šliaukas įvairių išmiery, Plaukams kirpti mašinėles, Skustuvus, Plaukams dažyti įvairių spalvų dažus, Avalynę, Maistą, ir t. t. ir t. t.

Iš Anglijos viską galima siųsti oro paštu iki 20 svarų. Kiekvienas siuntinys gali susidėti iš įvairių daiktų ne viršijant nustatyto svorio.

Pagal mūsų patyrimą — dabar pats laikas pasiųsti siun tinį Kaledoms bei žemai.

Mūsų skyrius Hamilton, 105 Cannon Str. E., pas P. V. Juraitienę, tel. JU 8-6686, priima užsakymus vaistams ir kitokiems gėrybėms siunčiamiems iš Anglijos.

Gyveną ne Toronte, gali vaistų, medžiagų ir kitus užsa kymus bei savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siun tinius siųsti mums paštu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Darbo valandos:

Pirmadienį — penktadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Sav. A. Kalūza.

SAVI PAS SAVUS!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE

1423 Dufferin St., LE 3-6149

(įvažiavimas iš Geary Ave.)

Sav. V. DUNDYS

SIUNTINIAI LIETUVON

KALĖDŲ ŽIEMOS SEZONAS

ORBIŠ SIUNTINIAI 22 SVARŲ SVORIO — TRUMPIAUSIAS PRISTATYMO LAIKAS

Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje.

Siunčiame viską kas yra leistina. Kainos žemiausios.

Prekių kokybė augštos rūšies.

Kainos čia pažymėtos yra su maitu.

Siunčiame įvairiausias rūšies maistą pagal Jūsų pasirinkimą kilogramais, puskilogramais ir pan. Siunčiame mėsos produktus, pieno gaminius, įvairias kruopas, miltus, riebalus, vaisius džiovintus ir šviežius, kavą, cukrų, saldinius, šokoladą ir t. t.

Pav.:	\$	plus pers.
22 sv. taukų kiaulinių	15.40	\$ 6.50 viso \$ 21.90
22 sv. cukraus	6.45	„ 6.50 „ „ 12.95
22 sv. lašinių (storų)	17.95	„ 6.50 „ „ 24.40
1/2 kg kavos	\$ 1.80	1 kg citrinų \$ 1.50
1/2 kg kakavos	1.95	1 kg dz. aprikosų „ 1.90
1/2 kg šokolado	1.78	1/4 kg ligų 0.80
1 kg sviesto	2.65	1/4 kg datulių 0.80
1 kg taukų	1.80	1 kg riešutų miš. „ 2.75
1 kg bekono	2.60	kiti produktai iš mūsų kainaraščių.

Tekstilės medžiagos:

Vyriški kostiumai nuo \$ 9.25 ir daugiau (už 3 1/2 yardo) medžiaga paltams nuo 9.45 ir daugiau (už 3 1/2 yardo) medžiagos suknelėms 4.45 (2 1/2 yardo dvig. pločio)

Pavyzdžius apžiūrėkite vietoje.

2 kg odos (5 porom batelių) \$ 18.30.

1 kg labai storų padų 4 mm \$ 3.95.

Vyriški tufliai ar bateliai—dvigubų padų

bile kokio fasono \$ 12.90.

Moteriški bateliai bile kokio fasono \$ 10.95.

Vaistai:	\$	
Streptomycino 10 gr.	2.60	\$
Isoniazid (rimifon)		
1000 t. 50 mg.	4.60	Cortisone 50 t. 9.50
PAS 500 tabl.	3.50	largactil 3.00
Isopas (Rim. plius Pas)		hydrocortisone 3X10 7.50
1000 tabl.	8.25	
Vit. B-1 10 mgm 100 tabl. 0.80		Glucose 100 c. c. .. 1.85
Vit. B-12 6 amp.	1.00	ir daugelis kitų vaistų.

Siunčiame skustuvus (\$ 4.50); special. žirkles 4.00; plaukam kirpti mašinėles 4.00; ir kitas kirpėjų priemones.

Akordeonus 120 bosų; 5 plius 4 registrių (su maitu) \$215. Šveicariškus laikrodžius.

Įvairius papuošalus. Taboką bei amerikoniškas cigaretes. 1000 cigarečių Chesterfield ir 7 kg cukraus \$ 24.50.

10 pokelių (200 cig.) \$ 4.25.

Išsirinkus prekes reikia persiuntimui į Lietuvą pridėti dar \$ 6.50, ir Sibirą \$ 7.90.

Standartiniuose siuntiniuose persiuntimas įskaitytas.

Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Hamilton skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.)

Gyvenantieji už Toronto siųskite Jūsų užsakymus paštu.

Priimame užsakymus telefonu.

MONTREAL

RUDENS SEZONO BALIUS

ruošiamas šeštadieninių mokyklų globos komiteto, įvyks spalio 19 d., 7 val. vakaro. „Auditorium“ salėje (Esplanade ir Laurier gatvių kampas).

Globos Komitetas.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Penktadienį spalio 18 d., 8 val. vakaro AV parap. salėje yra šaukiamas Montrealio lietuvių studentų susirinkimas, kuriame bus renkama šių studentų s-gos Montrealio studijų v-ba, todėl visi studentai kviečiami būtinai dalyvauti.

MONTREALIO LETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

išvykoje turėjo du spektaklius — vieną Čikagoje ir kitą Detroite. Spektakliai buvo gražiai suorganizuoti, atsilankė daug publikos ir praėjo didžiuliu pasisekimu. Čikagoje spektaklis ėjo tiesiog entuziazmo kupino je nuotaikoje. Mūsų teatralai jau sugrįžo po didžiųjų gastrolių, kurios buvo labai sėkmingos.

● **Min. pirm. Diefenbakeriui** McGill universitetas suteikė Garbės Doktaro laipsnį.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Šeštadienį, spalio 12 d., žinojo Montrealio visuomenininkai Ona Stankūnaitė susitokė su bostoniečiu A. Vileniškiu. Šliubą davė AV klebonas kun. dr. J. Kubilius. Jo metu giedojo op. sol. P. Radzevičiūtė. Klimienė. Vestuvinės vaišės vyko „Kapablanka“ salėje. Vile Lasalle. Jaunavedžiai susilaukė daug sveikinimų, dovanų ir geriausių linkėjimų. Vestuvės praėjo labai simpatiškoje nuotaikoje ir buvo geros nuotikos. Vestuvėse dalyvavo giminaičių ir jaunavedžių bičiulių iš kitų vietovių.

KRISTAUS KARALIAUS

Šventės minėjimas, ruošiamas Ateitininkų organizacijos, įvyks spalio 27 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų Aušros Vartų salėje. Paskaita skaitys b. VLIKo pirm. Jonas Maulionis. Bus ir meninė dalis. Visi tau tiečiai kviečiami minėjime dalyvauti.

● Ciplauskaitė-Tanner Jūratė

su vyru išvyko į Europą studijuoti ten išbus visus metus.

● Stud. A. Gražys, su kolega,

išrinkti iš 700 haky žaidėjų Montrealy, išvyko į Hamiltoną laukti konkursinių varžybų.

NEPAPRASTA PROGA

labai geromis sąlygomis nuopirkti didelę farmą pardavimui sklypams.

Kviečiami dalininkai su ne mažiau \$ 3,200.

Teirautis tel. RA 7-3120.

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 6-8969*

Res. 5657—12 Ave., Rsm.

RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNiversity 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

Konsultacijos: išanksto susitarus.

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.

Chiropodistas — kojų specialistas

Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery

6975 St. Denis. CR 4-2556 Montreal.

KVIEČIAME VISUS Į PIRMAJĄ

Rudens Sezono Balių,

kuris įvyks š. m. spalio mėn. 19 d. 7 val. vakaro „Auditorium“ salėje (Esplanade ir Laurier gatvių kampas).

Baliaus metu bus įvairių staigmenų: puiki muzika, turtinga ir labai gausi loterija. Bufetas su įvairiais gėrimais.

Premijos geriausieji šokėjams ir gražiausiai suklei.

Įėjimas \$ 1.25.

K. L. P. Šeštadieninių Liet. Mokyklų Globos Komitetas.

„LITUANUS“ PAREMTI

vajus Montrealyje yra skelbiamas nuo spalio 19 iki lapkričio 1 dienos. Aukos bus renkamos per namus. Organizacijoms ir neaplinkytiems lietuviams bus pasiūstyti laišukai. Norintieji turės progos užsiprenumeruoti „Litanus“, kurio kaina yra 1 dol. metams. Be to spalio 27 d. dar bus renkamos aukos prie A. V. bažnyčios.

KARIUOMENĖS DIENOS

minėjimas šiemet yra ruošiamas trijų organizacijų — Savanorių kūrėjų, Šaulių s-gos ir Karių sąjungos drauge. Minėjimas įvyks lapkričio 24 d., sekmadienį. Plačiau bus dar paskelbta vėliau. Minėjimui ruošti išsuminėtų organizacijų yra su darytas tam tikslui komitetas.

A. KAVALIŪNAITĖ,

paprašyta nelaimėje esančių tautiečių iš Lietuvos, rinko siuntiniams aukas ir išsiuntė sudarytus siuntinius. Neturint galimybes paskelbti visų aukavusiųjų, šiuo pranešama, kad aukų lapai ir siuntiniai buvo patikrinti KLB Seimelio revizijos komisijos pirm. K. Andruskevičiaus ir p. Tumėnienės, kuriuos interesuoti gali atsi klausai. A. Kavaliūnaitė nuo širdžiai dėkoja visiems aukotojams, AV klebonui už leidimą aukas rinkti po bažnyčią, P. Paleckini už pagalbą talkinant mašiną, pp. Botyrienę, Taparauksienę, Gudams už vienokią ar kitokią pagalbą ir visiems kuo nors parėmusiems aukų rinkliavai.

● **Pp. P. ir A. Klimai** iš Toronto lankėsi Montrealyje ir dalyvavo vestuvėse.

● **Mirė Pauliukaitis Antanas,** laidojamas šią savaitę.

● **Lukoševičius Jonas** su Jonu Gothier sudarė bendrovę ir tarpininkavimu verčiasi savarankiškai. Jo telefonas PO 7-2922.

● **Modernių šokių grupė** mo kina beveik dovanai 108 St. Catherine St. W., antras aukštas, nuo 8 val. ligi 11 val. vakaro. Gali pasinaudoti visi.

● **M. Šulmistras** serga gripu ir gydomsi namie.

MONTREALYJE LANKĖSI

IS TORONTO

Atlantis Export-Import b-vės pirm. K. Motušis ir vicep. J. Matulionis, kurie vizitavo b-vės generalinį įgaliotinį inž. K. Balčiūną, kurio įstaiga (2052 St. Catherine St. W., Suite 206—207) pradėjo veikti spalio 1 d. Įstaigoje, be kitko, galima įsigyti Atlantis b-vės akcijų. Akcijas platina ir b-vės v-bos picep. Montrealyje inž. V. Stankevičius, gyv. 4900, Grand Blvd. Artimiausiu metu, Atlantis b-vės pastangomis, Montrealyje pasirodys moderniausių radijo aparatų, televizorių ir muzikos kabinetų, kurie dabar yra pakeliui iš Vokietijos į Kanadą.

ISNUOMOJAMAS

KAMBARYS

vyrui viengungiui 188—1 st. Avenue, Ville Lasalle.

Teirautis tel. PO 8-6252.

LOUIS MONGEAU

KURO ALIEJUS

No. 1 Imperial Products

241—1 Ave., LaSalle.

PO 8-3237

VAIKŲ KAUKIŲ BALIUS,

kurį ruošia KLKM D-ja, įvyks Aušros Vartų salėje lapkričio 3 d., sekmadienį, 4 val. po pietų. Visi tėvai su vaikais prašomi atsilankyti.

● **Dr. kun. Kavolis** lankėsi Montrealy ir buvo užsukęs į NL redakciją.

● **Dr. B. Povilaitis** su žmona šį savaitgalį lankėsi iš Tilsonburgo Montrealyje ir dalyvavo O. Stankūnaitės su A. Vileniškiu vestuvėse.

● **Pietūs** par. salėje bus spalio 20 d. Gyvojo Ražančiaus Drjos.

● **M. Mačiukas** savo kempę, Last River, nušovė 300 svarų stirną.

● **Pakrikštyta Donna, Marie Klisevičius.**

● **Spalio 20 d.** yra misijų diena. Išdalyti vokeliai. Kitą sekmadienį bus antroji rinkliava misijų palaikymui. Gražinti vokelius per rinkliavą.

● **J. Em. kardinolas** ipareigoja visus klebonus ir dvasios vadus priminti žmonėms laike rinkimų jų pareigas ir atsakomybę. Pagal įstatymus nėra žmonės verčiami balsuoti, bet kiekvienas žmogus, turi pareigą atiduoti savo balsą tik už tuos, kurie duoda moralinę garantiją gero, teisingo administravimo ir kurie nepažeis nei Dievo įstatymų, nei prigimties.

TORONTO

AR LIBERALAI GALI

GRĮŽTI PRIE VALDŽIOS

KANADOJE?

Šia tema skaitys paskaitą dr. Pr. Ancevičius, lapkričio 3 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Lietuvių Namuose. Atsimename, kad birželio 10 d. rinkimų rezultatai nustebino visus. Liberų partija nesitikiėjo, kad pralaimės rinkimus. Nesitikiėjo rinkimų laimėti ir konservatoriai, bet jie laimėjo, nors daugumos parlamente neturi. Konservatorių valdžia laikysis tol, kol ją remis CCF. — Socialistai ir Social Credit partijos. Spalio 14 d. konservatoriai šaukia ne paprastą parlamento sesiją. Čia ji išdėstys savo planus ir prašys pasitikėjimo. Pasitikėjimą ar nepasitikėjimą opozicija nežada duoti. Taigi, jau pirmoje sesijoje paaiškės, kada bus sekti rinkimai. Taigi kas laimės sekančius rinkimus?

Šioje paskaitoje dr. Pr. Ancevičius potieks įdomių studijų ir faktų. Nepraleiskime šios paskaitos nepasiklause. Paskaitą rengia lietuvių socialdemokratai.

● **Prisikėlimo** par. komiteto ir parap. atstovų susirinkimas bus spalio 20 d. tuoj po 11-tos val. mišų muzikos studijoje. Susirinkimui kviečiami ir suinteresuoti parapijiečiai.

DĖMESIO!

Mėgėjoms ir Mėgėjams.

Nepraleiskite geriausios progos išmokti.

moderniškai ir gražiai šokti.

Laikas ir vieta:

St. Catherine W. 108.

nuo 8 p. m. iki 11 p. m.,

kiekvieną penktadienį, išskyrus 18 šio mėnesio. Dėl smulkesnių žinių teirautis

PO 9-5110, Aug. Kalvaitis,

nuo 8 p. m. iki 10 p. m.

Iki pasimatymo, A. Kalvaitis.

TORONTO

AUGŠTESNIEJI LITUANIS

TIKOS KURSAI

Augštesnieji Lituanistikos Kursai Toronto pradeda darbą šeštadienį, spalio 19 d. 10 val. ryto Šv. Pranciškaus mokyklos patalpose, II auge.

Kursuose pagal naujus metodus bus einama lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lietuvos geografinė, dainavimas, tautiniai šokiai ir vaidyba. Kursams vadovaus ir juose daugumą dalykų dėstys A. Rinkūnas. Iš kursantų bus reikalaujama tvarkingo kursų lankymo, o taip pat turėjimo šių mokslo priemonių: „Naujųjų Skaitymų“, „Kraštotyra“ III d., užrašų bloko, įsegto į knygomis nešioti portfelį, ir tvarkingų rašymo priemonių. Kviečiame tėvus šiuo reikalu susidomėti, nes tai, be rodo, paskutinis bandymas išlaikyti Toronto šio pobūdžio lietuviškąjį židinį. Į kursus priimami visi, baigę šeštadienį lituanistinę mokyklą.

Kursų Vedėjas.

IŠGANYTOJO LIUTERONIŲ

Lažnyčioj, 1691 Bloor St. W. ir Indian Road kampe, spalio 20 d., 1.30 val. pp., lietuvių pamaldos. Bus švenčiama Reformacijos šventė. Po pamaldų bus rodomas garsinis filmas „Gyvoji Bažnyčia“.

Kun. dr. M. Kavolis.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Akademinių jaunimo leidžia anglų kalba žurnalo „Lituanus“ paramos vajaus Kanadoje, skelbiamo spalio 15—lapkričio 1 d., oficialus atidarymas Toronto spalio 20 d., 4 v. Lietuvių Namuose. Į jį iš New Yorko atvyksta „Lituanus“ vyr. red. dr. V. P. Vygasdas. Proga įvykstančioje kultūrinėje popietėje programą atidarys iš Montrealio atvyksta žinio menininkai rašyt. B. Pūkevičiūtė ir akt. L. Barauskas. Ten pat dainuos sol. V. C. Erikaitis ir jo vedamas kvartetas. Po programos bus šokiai. Visi laukiami.

Pp. Linartai susilaukė pirmo, O. Indrelienė anūkėlio.

A. LIŪDŽIUS, B. A.

Viešasis Notaras (Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio

biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.

91 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE 6-5613.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. E. ZUBRIENĖ

Dantų Gydytoja

1577 Bloor St. W.

(netoli Dundas St.)

TORONTO

Tel. LE 2-4108

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

280 Roncesvalles Ave

Telefonas LE 4-4778

Priėmimo valandos: 11-1 v.

vakara ir šeštadieniais 11-3 v. pp. Kitu laiku, susitarus.

Naujas kabinetas

STUDENTŲ „INITIUM SEMESTRI“

Tradicinis studentų semestro pradžios vakaras, įvykęs penktadienį šv. Jono par. salėje, praėjo retai taip jaukioje jau natviškoje nuotaikoje. Kalbėjo S. Prapuolenytė, buvo linksmas „fuksų“ krikštas ir šokiai. Į naująją K. L. Studentų S-gos skyriaus valdybą išrinkti: Aldona Pundziūtė, Dalia Melutis, Vasaris Bersenas, Kęstutis Šalkauskis ir Liūda Kuolaitė.

MENO PARODA

Toronto u-to Hart House galerijoje atidaryta jauno dailininko Kęstučio (George) Račkaus darbų paroda. Račkus yra neseniai sugrįžęs iš Paryžiaus, lietuviams pažįstamas iš Lietuvių Dienų parodų. (Platesnė apžvalga vėliau. apb.). Galerija viešam lankymui atidaryta sekmadieniais 2—5.30 val.

SPORTO KLUBAS VYTIS

spalio 26 d., šeštadienį, Priskėlimo salėje ruošia vakarą — futbolo meistrių pagerbimą. Sportininkų bičiuliai kviečiami šį vakarą rezervuoti vytiečių ms.

FUTBOLŲ ŽINIOS

Laimėjus futbolo lygos meistrystę, vytiečius lydėjo nesekmė baiginiuose žaidimuose. Penktadienį pralaimėta Lions 3:2 ir sekmadienį su ta pat vienuolekiu sužaista lygiomis. Po šių rungtynių Vytis futbolo sezoną baigė.

PIRMŲJŲ POKARIO ATEIVIŲ VAKARAS

įvyko šį šeštadienį Lietuvių Namuose. Atsilankė per 150 pirmųjų pokario ateivių — miškininkų paminėti pirmojo dešimtmečio nuo atvykimo į Kanadą. Kalbėjo buv. miškininkų kapelionas kun. Kulbis, p. Mikšys iš Hamiltono ir kt. L. Namų stalai lūžo nuo taurių gėrimų ir skaniausių valgių.

● **Studentai** suruošė demonstraciją prieš JAV gubernatoriaus Faubuso segregacinę politiką ir sudegino jo iškamšą.